

MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON ENSTİTÜSÜ
İKİ YILLIK YÖNETİM KURULU ÇALIŞMA RAPORU

PROF. DOĞAN KUBAN
PROF. NEZİH ELDEM
PROF. H. KEMALİ SÖYLEMEZOĞLU
PROF. MUZAFFER SUDALI
DOÇ. DR. METİN SÖZEN

MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM KURULU İKİ YILLIK ÇALIŞMA RAPORU

Enstitümüz Yönetim Kurulu, ilkinin 4 Şubat 1974 tarihinde gerçekleştirdiği Yönetmelikle gerekli toplantılar sonucunda aşağıda ayrıntıları belirtilen çalışmalarını örgütlemiştir.

1. ÖRGÜTLENME:

- . Enstitünün özellikle kuruluş aşamasındaki bu ilk iki yılında, herşeyden önce, Enstitü tabanını oluşturacak, yurt içinden ve dışından çeşitli kurumlardan bu dalda uzmanlaşmış mimar, mimarlık tarihçisi, sanat tarihçisi, arkeolog v.b. kişilerin saptanarak Enstitüye üye yapılmaları üzerinde önemle durulmuş, bugüne kadar kurumumuza 400 e yakın üye kaydedilmiştir. Böylece, çeşitli dallara bağlı ilgileri Enstitümüz çalışmalarında bir araya getirmek amacıyla üye tabanını mümkün olduğunca geniş tutmaya çaba gösterilmiştir. Ayrıca 400 rakamı, bu çabanın uzmanlarca da ne kadar ilgiyle karşılandığının iyi bir kanıtıdır.

Kişiler dışında, Enstitümüzün ilişki kuracağı iç kurumlar ve dış kurumlar saptanmış fakat ilişkiler henüz kurulmamıştır.

- . Enstitü Yönetmeliğinin 7. Maddesi gereğince, Yönetim Kurulumuz Enstitü üyeleriyle Türkiye'deki üniversitelerin mimarlık tarihi ve restorasyonla ilgili dallarının ve bu konuda çalışan diğer kurumların üyeleri ya da bu konuda aynı yolda çalışmaları olan kişiler arasından "Enstitü Danışma Kurulu" üyelerini seçmiştir. 60 kişiden oluşması öngörülen Kurulun ilk toplantısını 21.6.1975 Cumartesi günü saat 10.00'da İTÜ Mimarlık Fakültesinde yapması kararlaştırılmış, saptanan üyelere gerekli çağrı yapılmıştır. Yapılan toplantıda, Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban bir açılış konuşması yaparak, Danışma Kurulu'nun görevlerinden ve Enstitünün

. bir yıllık çalışmalarından söz etmiştir. Daha ayrıntılı açıklamalar 2.Başkan ve Yönetim Kurulu üyesi Prof.Nezih Eldem tarafından yapıldıktan sonra, faaliyetler hakkında üyelerin gözlem ve önerilerine geçilmiş, toplantı sonunda da ilk aşamada, belirli konularda çalışacak üç komisyonun seçimine karar verilmiştir. Bunlar sırasıyla:

1).Necva Akçura

.Afife Batur

.Hüsrev Tayla'dan oluşan "ÖRGÜTLENME KOMİSYONU",

2).Ayda Arel

.Alpaslan Koyunlu

.Semra Ögel

.Gönül Tankut'tan oluşan "ÜNİVERSİTELERARASI ÖRGÜTLENME KOMİSYONU",

3).Reha Günay

.Cevat Erder

.Metin Sözen'den oluşan "KAMUOYU OLUŞTURMA KOMİSYONU".

Bu üç komisyonu oluşturan kişiler arasından her komisyonda . işbirliğini sağlayacak bir kişi saptanarak, diğer üyelerle ilişkide bulunup komisyonun gözlem ve önerilerini Enstitümüze bildirmesi kararlaştırılmıştır. Bu üç komisyonun çalışmaları sonucunda ikisinin raporu Yönetim Kurulu'na gelmiş ve incelenmiştir.

2. YAYIN+SEMİNER+ACIK OTURUMLAR+KONFERANSLAR+SERGİLER+ARAŞTIRMALAR:

a. Yayınlar:

. Kamuoyu yaratmanın koruma için girişilecek çalışmaların ilk ve önemli adımı olduğuna inanan Enstitümüz Yönetim Kurulu, bu yolda iki yıllık süresi boyunca birçok girişimde bulunmuştur. Yönetim Kurulu'nun 4 Şubat 1974 tarihli ilk toplantısında alınan bir kararla kamuoyuna Enstitünün kuruluşunu

duyuran ve MTRE ye ve amaçlarına ayrıntılı olarak tanıtan bir duyuru ile başlanmıştır. Daha sonra oluşturulan üye tabanını arasındaki ilişkileri sağlamak ve konuyla ilgili olayları tüm üyelere duyurmak amacıyla süreli bir yayın çıkarılmasına karar verilmiş ve üç ayda bir MTRE Bülteninin yayınına başlanmıştır. Bugüne kadar dört sayısı çıkan bu Bültende, üyelere konuyla ilgili gelişen yurt içi ve yurt dışı haberler duyurulmakta, basından ilginç görülen alıntılar yapılmakta, Enstitü üyelerinin araştırma ve kazıları hakkında bilgi verilmekte, yeni çıkan yerli-yabancı kitap, süreli yayın ve benzeri tanıtılmakta, bibliyografya verilmektedir.

- Yayın yönünden de faal olma amacını güden Enstitümüz daha önceki yıllarda ilk iki sayısı Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsünce çıkarılan "Anadolu Sanatı Araştırmaları" nı bundan böyle yıllık ya da 6 ayda bir olarak kendi bünyesinde çıkarmaya karar vermiştir. "Anadolu Sanatı Araştırmaları III" hazırlanmaktadır.
- Sanat ve Mimarlık Tarihi ve Arkeoloji alanlarında çalışanlara yayınlar hakkında toplu bilgi vermek için Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü asistanlarından Ayla Ödekan'ın hazırladığı 578 sayfalık "50 Yılda Yayınlanmış Arkeoloji, Sanat Tarihi, Mimarlık Tarihi ile İlgili Yayınlar Bibliyografyası (1923-1973)" Enstitünün ilk yayını olarak geçen yıl başında çıkmıştır. Ayrıca gereksinme duyulan dizin kısmı da bugünlerde tamamlanmıştır.
- Enstitümüzün girişimiyle Prof. Doğan Erginbaş'ın "Diyarbakır Evleri" adlı çalışması da tekrar düzenlenmiş, Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca özetleri için de eklenmesiyle yakında yayınlanacak bir duruma getirilmiştir.

- . Enstitümüz Başkanı Prof.Doğan Kuban tarafından, Mimar Sinan'ın Edirne Selimiye'yi tamamlamasının 400. yılı nedeniyle yapıyı ayrıntılarıyla tanıttak bir monografi hazırlanmaktadır.
- . Ayrıca Prof.Muzaffer Sudalı'nın "Çevre Duvarları",^{221. Yelencik} nin tekrar ^{çalışma} basılması, Y.Mimar Sedat Çetintaş'ın rölövelerini içeren bir ¹⁰ kitabında yayınlanması öngörülmektedir.
- . MTRE Bülteninin 5.sayısının hazırlıkları sürdürülmektedir. Bu sayı tümüyle "Safranbolu" ya ayrılmıştır.
- . Ayrıca Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu her iki ayda bir çıkan Bülteninin önümüzdeki sayısını Enstitümüz uzmanları ve üyelerinin "Safranbolu" konusundaki makale ve araştırmalarına ayırmış bulunmaktadır. Bültende çıkacak yazıların toplanması bugünlerde sonuçlanmaktadır. Bülten, Safranbolu halkı ^{na} ve ⁵ yurt içi ve yurt dışındaki tüm ilgili kurumlara dağıtılacaktır.

b. Seminer+Konferans+Açık Oturumlar:

- .Ayrupa Konseyince 1975 yılının "Avrupa Mimarî Miras Yılı" ilan edilmesiyle açılan kampanyaya katkı olarak, özellikle geçen yıl süresince çok sayıda girişimde bulunulmuştur.

Seminerler:

- . Üye tabanının oluşturulmasından sonra Maçka Maden Fakültesi G Anfisinde 19-20 Haziran 1975 günlerinde, sabah saat 10.00 dan akşam 18.00 e kadar süren "Türkiye'de Tarihî Çevre Korunmasının Örgütlenmesi" konulu bir seminer düzenlenmiştir. Tüm üyelere yapılan duyuruyla konu ile ilgili bildiri verecekler saptanmış, böylece iki gün süren seminer boyunca üyeler hem kendi aralarında tanışma olanağı bulmuşlar hem de sunulan bildirileri tartışmışlardır. (Seminer bildirilerini tam metinleriyle tartışmaların tümü Bültenimizin 4.sayısında yayınlanmıştır.)

. Enstitümüz Safranbolu Belediyesi ile ortaklaşa olarak, ülkemizin tarihî ve mimarî değerleri açısından en iyi kesitlerinden birini veren özellikle Anadolu-Türk sivil mimarisinin ilginç örnekleriyle dolu Safranbolu'nun korunması yolunda uzmanların ve halkın ilgisini çekmek amacıyla 30 Ağustos - 5 Eylül 1975 tarihleri arasında bir hafta düzenlemiştir. Konu ile ilgili çeşitli dallara bağlı kişilerle Enstitü üyelerinin katıldığı bu "Safranbolu Mimarî Değerleri ve Folkloru Haftası" süresince kent gezileri, aşağıda dökümü yapılan sergiler ve bunlara ek olarak Enstitümüz tarafından haftanın iki günü sabahı saat 9.00'dan 12.00'ye kadar süren bir seminer düzenlenmiştir. Seminer süresince, üyeler ve yetkili uzmanlarca sunulan bildirilerle tartışmalar Safranbolu halkınca ilgiyle izlenmiştir. "Safranbolu Haftası" na ait kapsamlı döküm aşağıdadır:

A) "Safranbolu Mimarî Değerleri ve Folkloru Haftası" na katılan Kurumlar:

a. Enstitüler:

1. İTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü,
2. İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehircilik Enstitüsü,
3. İTÜ Mimarlık Fakültesi Yapı Araştırma Kurumu,
4. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-Televizyon Enstitüsü.

b. Üniversiteler:

1. İTÜ Mimarlık Fakültesi,
2. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Sanat Tarihi,
Arkeoloji,
Prehistorya,
Orasya Dilleri ve Kültürleri Kürsüleri,

3. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü
Şehircilik Kürsüsü,
Heykel ve Resim Bölümü,
4. İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi
Mimarlık Bölümü,
Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü.
5. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Şehircilik Bölümü,
6. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Sanat Tarihi Kürsüsü,
7. Ege Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Akademisi
Mimarlık Bölümü.

c. Dernekler:

1. Heykeltraşlar Derneği.

d. Bakanlıklar:

1. Kültür Bakanlığı,
2. İmar ve İskân Bakanlığı.

e. Müdürlükler:

1. Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü,
2. Vakıflar Genel Müdürlüğü Abideler Dairesi Başkanlığı,
3. İller Bankası Genel Müdürlüğü, Planlama Dairesi,
4. Kütüphaneler Müdürlüğü,
5. TRT İstanbul Radyosu,
6. TRT Televizyon Dairesi.

B) Hafta Boyunca Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü'nün Düzenlediği Faaliyetler:

a. Diapozitif Gösterisi:

Enstitümüz üyelerinden İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü öğretim üyesi Y.Müh.Mimar Reha Günay'ın tertiplelediği 31 Ağustos 1975 Pazar gecesi sunulan Safranbolu'yu konu edinen müzikli bir diapozitif gösterisi iki kez tekrarlanmıştır.

b. Koruma Filmleri:

Halkı koruma konusunda bilinçlendirmek ve bu konuya ilgiyi çekmek amacıyla, hafta içinde iki akşam korumaya dönük filmler gösterilmiştir. Bunlardan ilki "JANUS" adını taşımakta olup Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasının amaçlarına yönelik bir yapıttı. İnsanların, mimarî ve kentsel çevrelerin yozlaşması karşısındaki sorumluluklarını dile getirmeyi, bu açıdan toplumların ve yöneticilerin duyarlık ve düşüncelerini uarmayı amaçlayan film, Avrupa Mimarî Miras Yılı için Rank Xerox Firması ve Europa Nostra kuruluşu tarafından ortak olarak gerçekleştirilmişti.

Diğer film ise aynı amaçlara yönelik "FUTURE OF THE PAST" tı. Ayrıca Türk Film Arşivi, halkın rahatça izleyebileceği filmlerin gösterilmesine olanak sağlamıştır.

c. Sergiler:

Enstitümüzün düzenlediği ve üyelerimizden Y.Müh.Mimar Reha Günay ile İTÜ Mimarlık Fakültesi öğrencilerinden Mustafa Pehlivanoglu'nun Safranbolu'nun ilginç dokusunu ve tek yapılarını yansıtan fotoğraflarından oluşan bir sergi Safranbolu Halk Eğitim Merkezi salonlarında açılmıştır.

Heykeltraşlar Derneği'nin hazırladığı çeşitli heykeltraşlarımızın yapıtlarından oluşan bir diğer sergi ise Safranbolu'nun ilginç tarihî yapılarından Cinci Hanı'nda açılmıştır.

d. Seminer:

Enstitümüz tarafından düzenlenen ve 1 Eylül Pazartesi sabahı saat 9.00-12.30 arasında birinci, 2 Eylül Salı günü yine aynı saatler de ise ikinci kısmının sunulduğu seminere, üyelerimiz ve Safranbolu Belediyesi bildirilerle katılmışlar ve seminer sonunda bir takım öneriler getirmişlerdir.

Seminerde; görev, yetki ve maddî olanak yoksulluğunun korumayı zorlaştırması üzerinde kurulmuştur. Korumada ilk hareketin halk-

tan gelmesine değinilerek bu nedenle herşeyden önce halkın koruma konusunda bilinçlendirilmesinin zorunluğu olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Safranbolu'da son yıllardaki değişimin nedenleri tartışılmış, bunların yapıya etkilerini önlemek için İmar Yönetmeliğine ilave edilen eklerin Bakanlıkça, üzerinden zaman geçtiği halde onanmasının sıkıntısı ortaya koyulmuştur. Halka korumanın nasıl yapılabileceğini somut olarak anlatabilmek, onlara da bu yolu açabilmek için örnek korumalar yapılması önerilmiştir. Bu demonstrasyon çalışmalarına kurumlar davet edilmiş, ayrıca turizm açısından da Safranbolu'ya yardımcı olunabileceği önerilmiştir. Diğer yardımcı disiplinlerle işbirliği yapan uzman mimarların korunacak bölgelerin sınırlarını tespit etmeleri, planlama ve uygulamanın her aşamasında halkla bütünleşme çabasında olan bir örgüt sistemini kurarak yasal ve parasal sorunların çözümlenmesinden sonra işe başlamaları gerekliliği belirtilmiştir. Ayrıca mimarî değerlerin yanısıra büyük önem taşıyan el sanatlarının da korunması üzerinde durulmuştur.

C) Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü'nün Girişimleri:

a. Kısa Vadeli:

1. Lonca sisteminin hala önemini koruduğu Safranbolu'da, bu konuda gücünü yitiren Yemenciler'in toplandığı "Arasta" bütün özellikleriyle ayaktaadır. Fakat ekseri esnafın dışarda merkeze daha yakın dükkânlara taşınması nedeniyle canlılığını bugün artık yitirmiş bulunmaktadır. Tarihi değeri çok büyük olan bu Arasta'nın yeniden canlı bir merkez haline dönüştürülmesi önerilmektedir. Bu amaçla Belediyenin burayı kamulaştırarak onarılmasının sağlanması önerilmiştir. Yine Enstitümüz hemen yakınındaki değerli Pamukçular Hanı'nda bu Arasta bütünü içine sokulmasını önermiş bulunmaktadır.
2. Safranbolu Belediyesi, kentin önemli yapıtlarından Kazdağlıoğlu Camisi'nin kısa zamanda Safranbolu ve çevresinin eski eserlerini bünyesinde toplayan bir müze haline getirilmesi

için çalışmalarda bulunacaktır.

3. Ayrıca, karakteristik özelliklere sahip bir evin, etnografik değerlerin toplandığı bir "Etnografya Müzesi" olarak tahsisi düşünülmektedir.
 4. Otel sorununun çözümlenmemiş olduğu Safranbolu'da tarihî bir evin onarılarak geleneksel niteliklere sahip bir otel haline getirilmesi önerilmiştir.
 5. Onarımı oldukça kolay olan kentin tarihî yapıtlarından Cinci Hanı'nın Kültür Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Safranbolu Belediyesi ve Enstitümüzün işbirliği ile onarılması önerilmiştir.
 6. Ayrıca çevredeki arkeolojik sitlerin belirlenmesi için, toplantıya katılanların önerisiyle bir komisyon kurulması ve bu komisyonun Enstitümüzün açacağı araştırma merkezinde çalışmalara başlaması böylece en eski yerleşmelerden başlayarak günümüze kadar gelinebilme olanaklarının elde edilmesi düşünülmüştür. Bunun yanısıra sosyolojik-etnografik araştırmalar yapan bir grubun da burada çalışması öngörülmüştür.
- Ayrıca, İstanbul Devlet Konservatuvarı ile ilişki kurularak bu bölgenin halk ezgilerinin derlenmesi için ortak çalışmalara gidilmesi kararlaştırılmıştır.

b. Uzun Vadeli:

1. Bu haftadan itibaren bir yıl süre ile uluslararası boyutlarda bir koruma kampanyası ^{1/2} açarak Safranbolu'nun bu süreçte korunması öngörülmektedir.
2. Yörük, Bulak ve benzeri gibi çok yakın çevre köylerinin Safranbolu kültür bütünlüğü içinde ele alınması istenmektedir.
3. Bütün üniversitelerin ortak program içinde sürekli Safranbolu'da röleve çalışmaları yapmaları öngörülmektedir.

4. Safranbolu Kız Sanat Okulu'nda açılan tarihî elişleri sergisinden sonra, başta okul öğretmenleri olmak üzere, etnografik eşya derlemek için girişimlerde bulunulmasına karar verilmiştir.
5. Heykeltraşlar Derneği üyeleri, buraya kentin değişik kesimlerinde kullanılması için uygun yapıtlar yapmak amacıyla-
dır. Ayrıca bölgeye özgü mimariye bağlı sözcüklerin derlenmesi önerilmektedir.

Bütün bu önerilerin oluşturulduğu kısaca dökümü yapılan bu haftada esas amaç büyük ölçüde gerçekleşmiştir. İkiyüze yakın uzmanın halkla ortak mekânlarda yaşamaları, onlarla doğrudan ilişkiyi sağlamaları araştırmaları için ilginç noktalar bulma olanağını yaratmıştır. Bu konuda Belediye-
nin organizasyonu kusursuz olmuştur.

Açık Oturumlar:

- . Enstitümüzün girişimiyle düzenlenen açık oturumların tarih sırasıyla dökümü aşağıdadır:
- . "Avrupa Mimarî Miras Yılı 1975" kampanyasına katkı olarak İngiliz Kültür Merkezi ve İDMMA Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü'nün ortak davetlisi olarak York Restorasyon Enstitüsü öğretim üyelerinden Restorasyon Uzmanı P.A.Faulkner'la 14.11.1974 Perşembe günü saat 9.30-11.30 arasında, koruma konusuyla ilgili kişilerin katıldığı bir sohbet toplantısı yapılmıştır.
- . 9.3.1975 Pazar günü saat 14.00'de TRT I.kanalda düzenlenen açık oturumda İTÜ Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü Başkanı Prof.Dogan Kuban, koruma sorununun kültür miras kavramı içinde bir tanımını yapmış, bu konuda hergün halkın karşısına çıkan anıt, tarihî ve doğal sit gibi kavramları tanımlamış, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden Prof. Dr.Ümit Doğanay yasal olanakları anlatmış ve bu konuyla il-

gili olarak ortaya çıkan mülkiyet sorunlarına değinmiş, iki uzman ve kent plancısı mimar; Ersen Gürsel ile Ergün Taneri uygulama alanında karşılaşılan sorunları açıklamışlar ve önerilerde bulunmuşlardır. Açık oturum kamuoyunun bilinçlenmesi isteğinin bu konuda önemli olduğunu saptayarak sonuçlanmıştır.

- 1.4.1975 Salı günü saat 9.30'da İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban'ın yönetimi altında "Boğaziçi'nin Tarihî ve Doğal Sit Olarak Korunması" konusunda bir açık oturum düzenlenmiştir. Oturuma eski Kültür Bakanı Nermin Neftçi, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan, Büyük Nazım Plân Bürosu Başkanı Doç.Turgut Cansever adına Cihat Fındıkoğlu, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Genel Müdürü Çelik Gülersoy ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyelerinden Prof.Dr.Ümit Doğanay katılmışlar, ayrıca oturumda, İDMMA Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihî ve Restorasyon Kürsüsü öğretim görevlisi Reha Günay tarafından Boğaziçi'ne ait seslendirilmiş bir slide gösterisi düzenlenmiştir.
- 1.4.1975 Salı günü TRT I.Kanalda saat 21.00'de Enstitümüzün kuruluş amaçları ve yapacaklarını içeren açıklamalarda bulunulmuştur. Ayrıca, TRT II.Kanalda her cuma saat 22.15'de yayınlanan "Kültür Değerlerimiz" programı içinde Sinan Haftası dolayısıyla Enstitümüzün katkısıyla, Sinan'ın özelliklerini yansıtan bir konuşma yapılmıştır. Bir yıl boyunca da TRT II'de yayınlanan "Kültür Değerlerimiz" ve "Sanat Tarihi " dizilerine Enstitümüz uzmanları da katılmışlardır.
- 9.4.1975 Salı günü saat 15.00'de İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında Yönetim Kurulu üyemiz Doç.Dr.Metin Sözen'in yönetimi altında "Mimar Sinan ve Tarihî Çevre Korunması" konusunda bir açık oturum düzenlenmiştir. Oturumda, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan "Tarihî Çevre Korunmasında Belediyenin Yükümlülükleri ve Olanakları", Prof.Doğan Kuban "Türkiye'de Tarihî Çevre

Korunması Sorunu", TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Sekreteri Yücel Gürsel "Kentleşme ve Tarihi Çevre Koruma", Prof. H.Kemalî Söylemezoğlu "Mimar Sinan ve Tarihi Çevrenin Oluşumundaki Yeri", Dr.Afife Batur "Tarihi Çevre Korumasının İdeolojik Sorunları" konularında konuşmuşlardır.

- TRT İstanbul Radyosunda 7.7.1975 günü yapılan "Tarihsel Çevre Korunması" konulu açık oturuma Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban, 2.Başkan Prof.Nezih Eldem ve Yönetim Kurulu üyesi Doç.Dr.Metin Sözen katılmışlardır.
- TRT Televizyonunda 5.1.1976 günü yapılan "Tarihi Çevre Korunması" konulu açık oturuma da Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban katılmıştır.

Toplantılar:

- İmar ve İskân Bakanlığında 18-19.6.1975 tarihleri arasında "Sit Koruma Plânlaması" adlı, konuyla ilgili Bakanlık, Üniversite, ve diğer kuruluşlardan yetkili kişilerin katıldığı bir toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantıya Enstitü Başkanı ve uzmanlardan bir grup katılmıştır.

Kongreler:

- Avrupa Konseyinin Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasının ikinci büyük kongresi olan, 22-27.9.1975 tarihleri arasında yapılan Bologna Kongresine Enstitü 2.Başkanı Prof.Nezih Eldem ve Asistan Zeynep Nayır katılmışlardır.
- Ayrıca Prof.Nezih Eldem aynı kampanya nedeniyle 12-14.7.1975 tarihleri arasında Roma'da, Fulbright Komisyonunca düzenlenen Uluslararası Sempozyuma davet edilmiş ve bir bildiri ile katılmıştır.
- Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban 22-28.9.1975 tarihleri arasında Londra'da düzenlenen "Uluslararası Strüktürel Restorasyon" Seminerine bir bildiri ile katılmıştır.

- Macaristan'da 21-28.9.1975 tarihleri arasında yapılan V. Türk Sanatı Kongresine Enstitü adına üyemiz Dr. Afife Batur "İstanbul'da Art Nouveau" adlı bir bildiri ile katılmıştır.
- Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasınının 20-28.10.1975 tarihinde yapılan Amsterdam'daki IV. Kongresine Prof. Doğan Kuban, Prof. Nezh Eldem ve Yönetim Kurulu üyesi Prof. Muzaffer Sudalı katılmıştır.

Konferanslar:

- Gene aynı kampanyaya katkı olarak çok sayıda konferans düzenlenmiştir:
 - İtalyan yazarı "Italia Nostra" Derneği Başkanı Giorgio Bassani, "Tarihî, Artistik ve Doğal Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi" adlı bu serinin ilk konferansını Fakültemizde 18.11.1974 tarihinde vermiştir.
 - 16.12.1974 tarihinde ise Enstitümüz üyelerinden Dr. Nezh Fıratlı tarafından, İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında "Uşak Selçuklular Kazısı ve Yöredeki Halk Sanatlarından İzlenimler" adlı bir konferans verilmiş, çevredeki kilimlerden örnekler sunulmuştur.
 - İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Viyana Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinden Ord. Prof. Dr. Walter Frodl tarafından, 6.3.1975 günü "Anıt Korunmasına Giriş Yöntemleri" konusunda bir konferans verilmiştir.
 - İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Enstitümüz üyelerinden Y. Müh. Mimar Cengiz Bektaş tarafından 11.11.1975 tarihinde "Halk Yapı Sanatından Bir Örnek: BODRUM" adlı bir konferans verilmiştir.
 - İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, York Üniversitesi "Advanced Architectural Studies" Enstitüsü yürütücüsü Dr. D. Linstrum 5.1.1976 - 9.1.1976 tarihleri arasında "İngiltere'de Koruma" konusunda seri konferanslar vermiştir.

Sergiler:

- İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Enstitümüz üyelerinden fotoğraf sanatçısı Mesut Ilgım'ın 15-30.1.1975 tarihleri arasında, siyah-beyaz fotografik çalışmalarından oluşan ilginç bir sergi düzenlenmiştir.
- "Avrupa Mimarî Miras Yılı 1975" kampanyasına katkı olarak, İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında 3-28.3.1975 tarihleri arasında Viyana Teknik Üniversitesi Sanat Tarihi ve Anıt Korunması Kürsüsü çalışmalarından oluşan "Tarihsel Çevrenin Korunması" konulu bir sergi açılmış, açık bulunduğu sürece büyük ilgi görmüştür.
- İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, "Halk Yapı Sanatından Bir Örnek: BODRUM" konulu Y.Müh.Mimar Cengiz Bektaş'ın konferansından sonra 11-28.11.1975 tarihleri arasında Selmin Başak'ın fotoğraflarından, Şule Öz'ün rölövelerinden oluşan bir sergi düzenlenmiştir.
- İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, "İngiltere'de Tarihsel Yapılar ve Koruma" konulu, İngiliz Kültür Heyetince düzenlenen bir sergi 22.12.1975-16.1.1976 tarihleri arasında açılmıştır.
- Ayrıca Enstitümüz Mimar Sinan'ın Edirne Selimiye'yi tamamlamasının 400. yılı dolayısıyla yapıyı tüm ayrıntılarıyla belirtecek bir sergi hazırlamaya karar vermiş bulunmaktadır.Yeni plân, kesit ve fotoğraflarla desteklenecek, yurt içi ve dışında dolaşacak bu serginin oluşması için Turizm Bakanlığı ile işbirliği yapılması yoluna gidilmiş, bu konuda girişimlerde bulunulmuştur.

Araştırmalar:

- Yük.Müh.Mimar Melih Kamil, Zeynep Nayır, Hasan Şener, Cem Umur, Hülya Yürekli, Ferhan Yürekli'den oluşan MTRF I.Çalışma Grubu "Eyüp Külliyesi ve Çevresinin Korunması, Değerlendirilmesi" konulu çalışmalarını sürdürmektedirler.
- Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü, yurdun çeşitli yerlerindeki tarihî değerli anıt ve yapıların yıkılma ve benzeri

tehlikelerle karşılaşmaları halinde, derhal yapının bir dosyasını düzenleyerek durumu Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'na bildirmektedir. Geçtiğimiz dönem içinde bu amaçla birçok dosya düzenlenmiştir.

- Her geçen gün tarihî yapıların hızla yokla olduğu İstanbul'dan Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu için gerekli tespit çalışmaları yapılmaktadır. Şimdiye kadar, Şişli-Harbiye arasının tespiti tamamlanarak Kurula gönderilmiştir. Ayrıca Nişantaşı dolaylarıyla, Beyoğlu ve çevresinin tespiti çalışmaları sürdürülmektedir.

Safranbolu'nun tarihî dokusunun yoğun olduğu yerlerin işlendiği paftalar da koruma sınırlarının belirlenmesinden sonra Anıtlar Yüksek Kurulu'na gönderilecektir.

- Ayrıca üyelerimizin yaptığı ya da yapmakta olduğu araştırma ve kazılar da sürekli olarak Bültenlerimizde üyelere duyurulmaktadır.

Film:

- "Safranbolu"yu konu edinen bir belgesel film (renkli, 35 mm lik) Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-TV Enstitüsünce gerçekleştirilmektedir.
- "Türkiye'de Mimarî Miras" konusunda TRT Televizyonu tarafından hazırlanan filmin danışmanlığını Enstitü üyelerimizden bir grup yapmıştır.

3. Arşiv:

Enstitümüzde kapsamlı bir rölöve + fotoğraf + slide arşivi Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü'nün eski varlığı ile birleştirilerek düzenlenmektedir. Ayrıca konuyla ilgili kitaplık düzenleme çalışmaları da yürütülmektedir.

4. Döner Sermaye Çalışmaları:

Önümüzdeki günlerde, Döner Sermaye'den yararlanarak çeşitli projeler alınıp Enstitümüzce uygulama çalışmalarına başlanacaktır.

Bu amaçla, ilk aşamada Gaziantep Belediyesi tarafından yapılan teklif incelenmiş, Gaziantep İmar Planına veri olacak tarihî çevre raporu hazırlanması konusunda Belediye ile anlaşmaya varılarak ön çalışmalara girişilmiştir.

Bu çalışmalar dışında, Yönetim Kurulu toplantılarında görüşülerek kararı alınan, ancak bu süre içinde gerçekleştirilme olanakını bulamayan çalışmalar ise şunlardır:

- . Korumayla ilgili kuruluşlardaki idarecilere seminer açılması.
- Bu amaçla Siyasal Bilgiler Fakültesi, Gazetecilik Enstitüsü, Harp Okullarında ve Harp Akademilerinde tarihî anıtlar konusunda ders verilmesi,
- . Üyelerin çalışma alanlarına uygun düzenlenerek kısa zamanda "Çalışma Grupları" oluşturulması,
- . Hızla yok olmakta olan İstanbul'un tarihî dokularını saptayacak tescil gruplarının oluşturulması,
- . Envanter çalışmalarının yoğunlaştırılması,
- . Enstitünün paralel tüm kuruluşlara kesin üyeliği konusunda statülerinin öğrenilerek ilgili yerlere başvurulması,
- . İlişki kurulacak dış kurumların kesinlikle belirlenmesi,
- . Gerekli yerlere dağıtılmak üzere Enstitüyü tanıtmak amacıyla bir İstanbul posteri yapılması,
- . "Safranbolu Haftası" sırasında yaratılan Safranbolu ilgisinin kesilmemesi için bu konuda bir faaliyet olarak 70-80 adet fotoğraf, bir harita ve çok az yazıdan oluşan bir "SAFRANBOLU ALBÜMÜ" yapılması ve böylece Safranbolu işinin şimdilik noktalanması.

- . Köy kahvelerine kadar uzanabilecek koruma ile ilgili afişlerin düzenlenmesi,
- . Koruma bilincini ve tarihî eserin değerliliğini kamuoyuna yaymak amacıyla korumayla ilgili "pu" çıkartılması için Bakanlığa girişimlerde bulunulması,
- . Fakülteye bağlı diğer Enstitü ve Kurumlarla sıkı işbirliği ve ortak çalışma yapılması.

MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON ENSTİTÜSÜ
İKİ YILLIK YÖNETİM KURULU ÇALIŞMA RAPORU

PROF.DOĞAN KUBAN
PROF.NEZİH ELDEM
PROF.H.KEMALİ SÖYLEMEZOĞLU
PROF.MUZAFFER SUDALI
DOÇ.DR.METİN SÖZEN

MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM KURULU İKİ YILLIK ÇALIŞMA RAPORU

Enstitümüz Yönetim Kurulu, ilkinin 4 Şubat 1974 tarihinde gerçekleştirdiği Yönetmelikle gerekli toplantılar sonucunda aşağıda ayrıntıları belirtilen çalışmalarını örgütlemiştir.

1. ÖRGÜTLENME:

- . Enstitünün özellikle kuruluş aşamasındaki bu ilk iki yılında, herşeyden önce, Enstitü tabanını oluşturacak, yurt içinden ve dışından çeşitli kurumlardan bu dalda uzmanlaşmış mimar, mimarlık tarihçisi, sanat tarihçisi, arkeolog v.b. kişilerin saptanarak Enstitüye üye yapılmaları üzerinde önemle durulmuş, bugüne kadar kurumumuza 400 e yakın üye kaydedilmiştir. Böylece, çeşitli dallara bağlı ilgileri Enstitümüz çalışmalarında bir araya getirmek amacıyla üye tabanını mümkün olduğunca geniş tutmaya çaba gösterilmiştir. Ayrıca 400 rakamı, bu çabanın uzmanlarca da ne kadar ilgiyle karşılandığının iyi bir kanıtıdır.

Kişiler dışında, Enstitümüzün ilişki kuracağı iç kurumlar ve dış kurumlar saptanmış fakat ilişkiler henüz kurulmamıştır.

- . Enstitü Yönetmeliğinin 7. Maddesi gereğince, Yönetim Kurulumuz Enstitü üyeleriyle Türkiye'deki üniversitelerin mimarlık tarihi ve restorasyonla ilgili dallarının ve bu konuda çalışan diğer kurumların üyeleri ya da bu konuda aynı yolda çalışmaları olan kişiler arasından "Enstitü Danışma Kurulu" üyelerini seçmiştir. 60 kişiden oluşması öngörülen Kurulun ilk toplantısını 21.6.1975 Cumartesi günü saat 10.00'da İTÜ Mimarlık Fakültesinde yapması kararlaştırılmış, saptanan üyelere gerekli çağrı yapılmıştır. Yapılan toplantıda, Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban bir açılış konuşması yaparak, Danışma Kurulu'nun görevlerinden ve Enstitünün

- bir yıllık çalışmalarından gözlemlemiştir. Daha ayrıntılı açıklamalar 2.Başkan ve Yönetim Kurulu üyesi Prof.Nezih Eldem tarafından yapıldıktan sonra, faaliyetler hakkında üyelerin gözlem ve önerilerine geçilmiş, toplantı sonunda da ilk aşamada, belirli konularda çalışacak üç komisyonun seçimine karar verilmiştir. Bunlar sırasıyla:

1).Necva Akçura

.Afife Batur

.Hüsrev Tayla'dan oluşan "ÖRGÜTLENME KOMİSYONU",

2).Ayda Arel

.Alpaslan Koyunlu

.Semra Ögel

.Gönül Tankut'tan oluşan "ÜNİVERSİTELERARASI ÖRGÜTLENME KOMİSYONU",

3).Reha Günay

.Cevat Erder

.Metin Sözen'den oluşan "KAMUOYU OLUŞTURMA KOMİSYONU".

Bu üç komisyonu oluşturan kişiler arasından her komisyonda işbirliğini sağlayacak bir kişi saptanarak, diğer üyelerle ilişkide bulunup komisyonun gözlem ve önerilerini Enstitümüse bildirmesi kararlaştırılmıştır. Bu üç komisyonun çalışmaları sonucunda ikisinin raporu Yönetim Kurulu'na gelmiş ve incelenmiştir.

2. YAYIN+SEMİNER+AÇIK OTURUMLAR+KONFERANSLAR+SERGİLER+ARAŞTIRMALAR:

a. Yayınlar:

- Kamuooyu yaratmanın koruma için girişilecek çalışmaların ilk ve önemli adımı olduğuna inanan Enstitümüz Yönetim Kurulu, bu yolda iki yıllık süresi boyunca birçok girişimde bulunmuştur. Yönetim Kurulu'nun 4 Şubat 1974 tarihli ilk toplantısında alınan bir kararla kamuoyuna Enstitünün kuruluşunu

duyuran ve MTRE ye ve amaçlarına ayrıntılı olarak tanıtan bir duyuru ile başlanmıştır. Daha sonra oluşturulan üye tabanı arasındaki ilişkileri sağlamak ve konuyla ilgili olayları tüm üyelere duyurmak amacıyla süreli bir yayın çıkarılmasına karar verilmiş ve üç ayda bir MTRE Bülteninin yayınına başlanmıştır. Bugüne kadar dört sayısı çıkan bu Bültende, üyelere konuyla ilgili gelişen yurt içi ve yurt dışı haberler duyurulmakta, basından ilginç görülen alıntılar yapılmakta, Enstitü üyelerinin araştırma ve kazıları hakkında bilgi verilmekte, yeni çıkan yerli-yabancı kitap, süreli yayın ve benzeri tanıtılmakta, bibliyografya verilmektedir.

- Yayın yönünden de faal olma amacını güden Enstitümüz daha önceki yıllarda ilk iki sayısı Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsünce çıkarılan "Anadolu Sanatı Araştırmaları" nı bundan böyle yıllık ya da 6 ayda bir olarak kendi bünyesinde çıkarmaya karar vermiştir. "Anadolu Sanatı Araştırmaları III" hazırlanmaktadır.
- Sanat ve Mimarlık Tarihi ve Arkeoloji alanlarında çalışanlara yayınlar hakkında toplu bilgi vermek için Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü asistanlarından Ayla Ödekan'ın hazırladığı 578 sayfalık "50 Yılda Yayınlanmış Arkeoloji, Sanat Tarihi, Mimarlık Tarihi ile İlgili Yayınlar Bibliyografyası (1923-1973)" Enstitünün ilk yayını olarak geçen yıl başında çıkmıştır. Ayrıca gereksinme duyulan dizin kısmı da bugünlerde tamamlanmıştır.
- Enstitümüzün girişimiyle Prof. Doğan Erginbaş'ın "Diyarbakır Evleri" adlı çalışması da tekrar düzenlenmiş, Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca özetlerinin de eklenmesiyle yakında yayınlanacak bir duruma getirilmiştir.

- . Enstitümüz Başkanı Prof.Doğan Kuban tarafından, Mimar Sinan'ın Edirne Selimiye'yi tamamlamasının 400. yılı nedeniyle yapıyı ayrıntılarıyla tanıttak bir monografi hazırlanmaktadır.
- . Ayrıca Prof.Muzaffer Sudalı'nın "Çevre Duvarları",nın tekrar basılması, Y.Mimar Sedat Çetintaş'ın rölövelerini içeren bir kitabında yayınlanması öngörülmektedir.
- . MTRE Bülteninin 5.sayısının hazırlıkları sürdürölmektedir. Bu sayı tümöyle "Safranbolu" ya ayrılmıştır.
- . Ayrıca Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu her iki ayda bir çıkan Bülteninin önümüzdeki sayısını Enstitümüz uzmanları ve üyelerinin "Safranbolu" konusundaki makale ve araştırmalarına ayırmış bulunmaktadır. Bültende çıkacak yazıların toplanması bugünlerde sonuçlanmaktadır. Bülten, Safranbolu halkı ve yurt içi ve yurt dışındaki tüm ilgili kurumlara dağıtılacaktır.

b. Seminer+Konferans+Açık Oturumlar:

- .Ayrupa Konseyince 1975 yılının "Avrupa Mimarî Miras Yılı" ilan edilmesiyle açılan kampanyaya katkı olarak, özellikle geçen yıl süresince çok sayıda girişimde bulunulmuştur.

Seminerler:

- . Üye tabanının oluşturulmasından sonra Maçka Maden Fakültesi G Anfisinde 19-20 Haziran 1975 günlerinde, sabah saat 10.00 dan akşam 18.00 e kadar süren "Türkiye'de Tarihi Çevre Korunmasının Örgütlenmesi" konulu bir seminer düzenlenmiştir. Tüm üyelere yapılan duyuruyla konu ile ilgili bildiri verecekler saptanmış, böylece iki gün süren seminer boyunca üyeler hem kendi aralarında tanışma olanağı bulmuşlar hem de sunulan bildirileri tartışmışlardır. (Seminer bildirilerini tam metinleriyle tartışmaların tümü Bültenimizin 4.sayısında yayınlanmıştır.)

- . Enstitümüz Safranbolu Belediyesi ile ortaklaşa olarak, ülkemizin tarihî ve mimarî değerleri açısından en iyi kesitlerinden birini veren özellikle Anadolu-Türk sivil mimarisinin ilginç örnekleriyle dolu Safranbolu'nun korunması yolunda uzmanların ve halkın ilgisini çekmek amacıyla 30 Ağustos - 5 Eylül 1975 tarihleri arasında bir hafta düzenlemiştir. Konu ile ilgili çeşitli dallara bağlı kişilerle Enstitü üyelerinin katıldığı bu "Safranbolu Mimarî Değerleri ve Folkloru Haftası" süresince kent gezileri, aşağıda dökümü yapılan sergiler ve bunlara ek olarak Enstitümüz tarafından haftanın iki günü sabahı saat 9.00'dan 12.00'ye kadar süren bir seminer düzenlenmiştir. Seminer süresince, üyeler ve yetkili uzmanlarca sunulan bildirilerle tartışmalar Safranbolu halkınca ilgiyle izlenmiştir. "Safranbolu Haftası" na ait kapsamlı döküm aşağıdadır:

A) "Safranbolu Mimarî Değerleri ve Folkloru Haftası" na katılan Kurumlar:

a. Enstitüler:

1. İTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü,
2. İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehircilik Enstitüsü,
3. İTÜ Mimarlık Fakültesi Yapı Araştırma Kurumu,
4. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-Televizyon Enstitüsü.

b. Üniversiteler:

1. İTÜ Mimarlık Fakültesi,
2. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Sanat Tarihi,
Arkeoloji,
Prehistorya,
Orta Asya Dilleri ve Kültürleri Kürsüleri,

3. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü
Şehircilik Kürsüsü,
Heykel ve Resim Bölümü,
4. İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi
Mimarlık Bölümü,
Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü.
5. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Şehircilik Bölümü,
6. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Sanat Tarihi Kürsüsü,
7. Ege Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Akademisi
Mimarlık Bölümü.

c. Dernekler:

1. Heykeltraşlar Derneği.

d. Bakanlıklar:

1. Kültür Bakanlığı,
2. İmar ve İskân Bakanlığı.

e. Müdürlükler:

1. Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü,
2. Vakıflar Genel Müdürlüğü Abideler Dairesi Başkanlığı,
3. İller Bankası Genel Müdürlüğü, Planlama Dairesi,
4. Kütüphaneler Müdürlüğü,
5. TRT İstanbul Radyosu,
6. TRT Televizyon Dairesi.

B) Hafta Boyunca Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü'nün Düzenlediği Faaliyetler:

a. Diapozitif Gösterisi:

Enstitümüz üyelerinden İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü öğretim üyesi Y.Müh.Mimar Reha Günay'ın tertiplelediği 31 Ağustos 1975 Pazar gecesi sunulan Safranbolu'yu konu edinen müzikli bir diapozitif gösterisi iki kez tekrarlanmıştır.

b. Koruma Filmleri:

Halkı koruma konusunda bilinçlendirmek ve bu konuya ilgiyi çekmek amacıyla, hafta içinde iki akşam korumaya dönük filmler gösterilmiştir. Bunlardan ilki "JANUS" adını taşımakta olup Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasının amaçlarına yönelik bir yapıttı. İnsanların, mimarî ve kentsel çevrelerin yozlaşması karşısındaki sorumluluklarını dile getirmeyi, bu açıdan toplumların ve yöneticilerin duyarlık ve düşüncelerini uyarmayı amaçlayan film, Avrupa Mimarî Miras Yılı için Rank Kerox Firması ve Europa Nostra kuruluşu tarafından ortak olarak gerçekleştirilmişti.

Diğer film ise aynı amaçlara yönelik "FUTURE OF THE PAST" tı. Ayrıca Türk Film Arşivi, halkın rahatça izleyebileceği filmlerin gösterilmesine olanak sağlamıştır.

c. Sergiler:

Enstitümüzün düzenlediği ve üyelerimizden Y.Müh.Mimar Reha Günay ile İTÜ Mimarlık Fakültesi öğrencilerinden Mustafa Penli-vanoğlu'nun Safranbolu'nun ilginç dokusunu ve tek yapılarını yansıtan fotoğraflarından oluşan bir sergi Safranbolu Halk Eğitim Merkezi salonlarında açılmıştır.

Heykeltraşlar Derneği'nin hazırladığı çeşitli heykeltraşlarımızın yapıtlarından oluşan bir diğer sergi ise Safranbolu'nun ilginç tarihî yapılarından Cinci Hanı'nda açılmıştır.

d. Seminer:

Enstitümüz tarafından düzenlenen ve 1 Eylül Pazartesi sabahı saat 9.00-12.30 arasında birinci, 2 Eylül Salı günü yine aynı saatler de ise ikinci kısmının sunulduğu seminere, üyelerimiz ve Safranbolu Belediyesi bildirilerle katılmışlar ve seminer sonunda bir takım öneriler getirmişlerdir.

Seminerde; görev, yetki ve maddî olanak yoksunluğunun korumayı zorlaştırması üzerinde kurulmuştur. Korumada ilk hareketin halk-

tan gelmesine değinilerek bu nedenle herşeyden önce halkın koruma konusunda bilinçlendirilmesinin zorunluğu olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Safranbolu'da son yıllardaki değişimin nedenleri tartışılmış, bunların yapıya etkilerini önlemek için İmar Yönetmeliğine ilave edilen eklerin Bakanlıkça, üzerinden zaman geçtiği halde onanmasının sıkıntısı ortaya konulmuştur. Halka korumanın nasıl yapılacağını somut olarak anlatabilmek, onlara da bu yolu açabilmek için örnek korumalar yapılması önerilmiştir. Bu demonstrasyon çalışmalarına kurumlar devlet edilmiş, ayrıca turizm açısından da Safranbolu'ya yardımcı olunabileceği önerilmiştir. Diğer yardımcı disiplinlerle işbirliği yapan uzman mimarların korunacak bölgelerin sınırlarını tespit etmeleri, planlama ve uygulamanın her aşamasında halkla bütünleşme çabasında olan bir örgüt sistemini kurarak yasal ve parasal sorunların çözümlenmesinden sonra işe başlamaları gerekliliği belirtilmiştir. Ayrıca mimari değerlerin yanısıra büyük önem taşıyan el sanatlarının da korunması üzerinde durulmuştur.

C) Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü'nün Girişimleri:

a. Kısa Vadeli:

1. Lonca sisteminin hala önemini koruduğu Safranbolu'da, bu konuda gücünü yitiren Yemenciler'in toplandığı "Arasta" bütün özellikleriyle ayakta durmaktadır. Fakat ekseri esnafın dışarda merkeze daha yakın dükkânlara taşınması nedeniyle canlılığını bugün artık yitirmiş bulunmaktadır. Tarihi değeri çok büyük olan bu Arasta'nın yeniden canlı bir merkez haline dönüştürülmesi önerilmektedir. Bu amaçla Belediyenin burayı kamulaştırarak onarılmasının sağlanması önerilmiştir. Yine Enstitümüz hemen yakınındaki değerli Pamukçular Hanı'nda bu Arasta bütünü içine sokulmasını önermiş bulunmaktadır.
2. Safranbolu Belediyesi, kentin önemli yapıtlarından Kazdağlıoğlu Camisi'nin kısa zamanda Safranbolu ve çevresinin eski eserlerini bünyesinde toplayan bir müze haline getirilmesi

için çalışmalarda bulunacaktır.

3. Ayrıca, karakteristik özelliklere sahip bir evin, etnografik değerlerin toplandığı bir "Etnografya Müzesi" olarak tahsisi düşünülmektedir.
 4. Otel sorununun çözümlenmemiş olduğu Safranbolu'da tarihî bir evin onarılarak geleneksel niteliklere sahip bir otel haline getirilmesi önerilmiştir.
 5. Onarımı oldukça kolay olan kentin tarihî yapıtlarından Cinci Hanı'nın Kültür Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Safranbolu Belediyesi ve Enstitümüzün işbirliği ile onarılması önerilmiştir.
 6. Ayrıca çevredeki arkeolojik sitlerin belirlenmesi için, toplantıya katılanların önerisiyle bir komisyon kurulması ve bu komisyonun Enstitümüzün açacağı araştırma merkezinde çalışmalara başlaması böylece en eski yerleşmelerden başlayarak günümüze kadar gelişebilme olanaklarının elde edilmesi düşünülmüştür. Bunun yanısıra sosyolojik-etnografik araştırmalar yapan bir grubun da burada çalışması öngörülmüştür.
- Ayrıca, İstanbul Devlet Konservatuarı ile ilişki kurularak bu bölgenin halk ezgilerinin derlenmesi için ortak çalışmalara gidilmesi kararlaştırılmıştır.

b. Uzun Vadeli:

1. Bu haftadan itibaren bir yıl süre ile uluslararası boyutlarda bir koruma kampanyası açarak Safranbolu'nun bu süre içinde korunması öngörülmektedir.
2. Yörük, Bulak ve benzeri gibi çok yakın çevre köylerinin Safranbolu kültür bütünlüğü içinde ele alınması istenmektedir.
3. Bütün üniversitelerin ortak program içinde sürekli Safranbolu'da rölöve çalışmaları yapmaları öngörülmektedir.

4. Safranbolu Kız Sanat Okulu'nda açılan tarihî elişleri sergisinden sonra, başta okul öğretmenleri olmak üzere, etnografik eşya derlemek için girişimlerde bulunulmasına karar verilmiştir.
5. Heykeltraşlar Derneği üyeleri, buraya kentin değişik kesimlerinde kullanılması için uygun yapıtlar yapmak amacıyla-
dır. Ayrıca bölgeye özgü mimariye bağlı sözcüklerin derlenmesi önerilmektedir.

Bütün bu önerilerin oluşturulduğu kısaca dökümü yapılan bu haftada esas amaç büyük ölçüde gerçekleşmiştir. İkiyüze yakın uzmanın halkla ortak mekânlarda yaşamaları, onlarla doğrudan ilişkiyi sağlamaları araştırmaları için ilginç noktalar bulma olanağını yaratmıştır. Bu konuda Belediye-nin organizasyonu kusursuz olmuştur.

Açık Oturumlar:

- . Enstitümüzün girişimiyle düzenlenen açık oturumların tarih sırasıyla dökümü aşağıdadır:
- . "Avrupa Mimarî Miras Yılı 1975" kampanyasına katkı olarak İngiliz Kültür Merkezi ve İDMMA Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü'nün ortak davetlisi olarak York Restorasyon Enstitüsü öğretim üyelerinden Restorasyon Uzmanı P.A.Faulkner'la 14.11.1974 Perşembe günü saat 9.30-11.30 arasında, koruma konusuyla ilgili kişilerin katıldığı bir sohbet toplantısı yapılmıştır.
- . 9.3.1975 Pazar günü saat 14.00'de TRT I.kanalda düzenlenen açık oturumda İTÜ Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü Başkanı Prof.Doğan Kuban, koruma sorununun kültür miras kavramı içinde bir tanımını yapmış, bu konuda hergün halkın karşısına çıkan anıt, tarihî ve doğal sit gibi kavramları tanımlamış, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden Prof. Dr.Ümit Doğanay yasal olanakları anlatmış ve bu konuyla il-

gili olarak ortaya çıkan mülkiyet sorunlarına değinmiş, iki uzman ve kent plancısı mimar; Ersen Gürsel ile Ergün Taneri uygulama alanında karşılaşılan sorunları açıklamışlar ve önerilerde bulunmuşlardır. Açık oturum kamuoyunun bilinçlenmesi isteğinin bu konuda önemli olduğunu saptayarak sonuçlanmıştır.

- 1.4.1975 Salı günü saat 9.30'da İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban'ın yönetimi altında "Boğaziçi'nin Tarihî ve Doğal Sit Olarak Korunması" konusunda bir açık oturum düzenlenmiştir. Oturuma eski Kültür Bakanı Nermin Neftçi, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan, Büyük Nazım Plân Bürosu Başkanı Doç.Turgut Cansever adına Cihat Fındıkoğlu, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Genel Müdürü Çelik Gülersoy ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyelerinden Prof.Dr.Ümit Doğanay katılmışlar, ayrıca oturumda, İDMMA Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü öğretim görevlisi Reha Günay tarafından Boğaziçi'ne ait seslendirilmiş bir slide gösterisi düzenlenmiştir.
- 1.4.1975 Salı günü TRT I.Kanalda saat 21.00'de Enstitümüzün kuruluş amaçları ve yapacaklarını içeren açıklamalarda bulunulmuştur. Ayrıca, TRT II.Kanalda her cuma saat 22.15'de yayınlanan "Kültür Değerlerimiz" programı içinde Sinan Haftası dolayısıyla Enstitümüzün katkısıyla, Sinan'ın özelliklerini yansıtan bir konuşma yapılmıştır. Bir yıl boyunca da TRT II'de yayınlanan "Kültür Değerlerimiz" ve "Sanat Tarihi " dizilerine Enstitümüz uzmanları da katılmışlardır.
- 9.4.1975 Salı günü saat 15.00'de İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında Yönetim Kurulu üyemiz Doç.Dr.Metin Sözen'in yönetimi altında "Mimar Sinan ve Tarihî Çevre Korunması" konusunda bir açık oturum düzenlenmiştir. Oturumda, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan "Tarihî Çevre Korunmasında Belediyenin Yükümlülükleri ve Olanakları", Prof.Doğan Kuban "Türkiye'de Tarihî Çevre

Korunması Sorunu", TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Sekreteri Yücel Gürsel "Kentleşme ve Tarihî Çevre Koruma", Prof. H.Kemalî Söylemezoğlu "Mimar Sinan ve Tarihî Çevrenin Oluşumundaki Yeri", Dr.Afife Batur "Tarihî Çevre Korunmasının İdeolojik Sorunları" konularında konuşmuşlardır.

- . TRT İstanbul Radyosunda 7.7.1975 günü yapılan "Tarihsel Çevre Korunması" konulu açık oturuma Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban, 2.Başkan Prof.Nezih Eldem ve Yönetim Kurulu üyesi Doç.Dr.Metin Sözen katılmışlardır.
- . TRT Televizyonunda 5.1.1976 günü yapılan "Tarihî Çevre Korunması" konulu açık oturuma da Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban katılmıştır.

Toplantılar:

- . İmar ve İskân Bakanlığında 18-19.6.1975 tarihleri arasında "Sit Koruma Plânlaması" adlı, konuyla ilgili Bakanlık, Üniversite, ve diğer kuruluşlardan yetkili kişilerin katıldığı bir toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantıya Enstitü Başkanı ve uzmanlardan bir grup katılmıştır.

Kongreler:

- . Avrupa Konseyinin Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasının ikinci büyük kongresi olan, 22-27.9.1975 tarihleri arasında yapılan Bologna Kongresine Enstitü 2.Başkanı Prof.Nezih Eldem ve Asistan Zeynep Nayır katılmışlardır.
- . Ayrıca Prof.Nezih Eldem aynı kampanya mendeniyle 12-14.7.1975 tarihleri arasında Roma'da, Fulbright Komisyonunca düzenlenen Uluslararası Sempozyuma davet edilmiş ve bir bildiri ile katılmıştır.
- . Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban 22-28.9.1975 tarihleri arasında Londra'da düzenlenen "Uluslararası Strüktürel Restorasyon" Seminerine bir bildiri ile katılmıştır.

- . Macaristan'da 21-28.9.1975 tarihleri arasında yapılan V.Türk Sanatı Kongresine Enstitü adına üyemiz Dr.Afife Batur "İstanbul'da Art Nouveau" adlı bir bildiri ile katılmıştır.
- . Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasının 20-28.10.1975 tarihinde yapılan Amsterdam'daki IV.Kongresine Prof.Doğan Kuban, Prof. Nezh Eldem ve Yönetim Kurulu üyesi Prof.Muzaffer Sudalı katılmıştır.

Konferanslar:

- . Gene aynı kampanyaya katkı olarak çok sayıda konferans düzenlenmiştir:
 - . İtalyan yazarı "Italia Nostra" Derneği Başkanı Giorgio Bassani, "Tarihî, Artistik ve Doğal Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi" adlı bu serinin ilk konferansını Fakültemizde 18.11.1974 tarihinde vermiştir.
 - . 16.12.1974 tarihinde ise Enstitümüz üyelerinden Dr.Nezih Fıratlı tarafından, İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında "Uşak Selçuklular Kazısı ve Yöredeki Halk Sanatlarından İzlenimler" adlı bir konferans verilmiş, çevredeki kilimlerden örnekler sunulmuştur.
 - . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Viyana Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinden Ord.Prof.Dr.Walter Frodl tarafından, 6.3.1975 günü "Anıt Korunmasına Giriş Yöntemleri" konusunda bir konferans verilmiştir.
 - . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Enstitümüz üyelerinden Y.Müh.Mimar Cengiz Bektaş tarafından 11.11.1975 tarihinde "Halk Yapı Sanatından Bir Örnek: BODRUM" adlı bir konferans verilmiştir.
 - . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, York Üniversitesi "Advanced Architectural Studies" Enstitüsü yürütücüsü Dr.D. Linstrum 5.1.1976 - 9.1.1976 tarihleri arasında "İngiltere'de Koruma" konusunda seri konferanslar vermiştir.

Sergiler:

- . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Enstitümüz üyelerinden fotoğraf sanatçısı Mesut Ilgım'ın 15-30.1.1975 tarihleri arasında, siyah-beyaz fotografik çalışmalarından oluşan ilginç bir sergi düzenlenmiştir.
- . "Avrupa Mimarî Miras Yılı 1975" kampanyasına katkı olarak, İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında 3-28.3.1975 tarihleri arasında Viyana Teknik Üniversitesi Sanat Tarihi ve Anıt Korunması Kürsüsü çalışmalarından oluşan "Tarihsel Çevrenin Korunması" konulu bir sergi açılmış, açık bulunduğu sürece büyük ilgi görmüştür.
- . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, "Halk Yapı Sanatından Bir Örnek: BODRUM" konulu Y.Müh.Mimar Cengiz Bektaş'ın konferansından sonra 11-28.11.1975 tarihleri arasında Selmin Başak'ın fotoğraflarından, Şule Öz'ün rölövelerinden oluşan bir sergi düzenlenmiştir.
- . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, "İngiltere'de Tarihsel Yapılar ve Koruma" konulu, İngiliz Kültür Heyetince düzenlenen bir sergi 22.12.1975-16.1.1976 tarihleri arasında açılmıştır.
- . Ayrıca Enstitümüz Mimar Sinan'ın Edirne Selimiye'yi tamamlamasının 400. yılı dolayısıyla yapıyı tüm ayrıntılarıyla belirtecek bir sergi hazırlamaya karar vermiş bulunmaktadır.Yeni plân, kesit ve fotoğraflarla desteklenecek, yurt içi ve dışında dolaşacak bu serginin oluşması için Turizm Bakanlığı ile işbirliği yapılması yoluna gidilmiş, bu konuda girişimlerde bulunulmuştur.

Araştırmalar:

- . Yük.Müh.Mimar Melih Kamil, Zeynep Nayır, Hasan Şener, Cem Umur, Hülya Yürekli, Ferhan Yürekli'den oluşan MTRE I.Çalışma Grubu "Eyüp Külliyesi ve Çevresinin Korunması, Değerlendirilmesi" konulu çalışmalarını sürdürmektedirler.
- . Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü, yurdun çeşitli yerlerindeki tarihî değerli anıt ve yapıların yıkılma ve benzeri

tehlikelerle karşılaşmaları halinde, derhal yapının bir dosyasını düzenleyerek durumu Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'na bildirmektedir. Geçtiğimiz dönem içinde bu amaçla birçok dosya düzenlenmiştir.

- Her geçen gün tarihî yapıların hızla yokla olduğu İstanbul'dan Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu için gerekli tespit çalışmaları yapılmaktadır. Şimdiye kadar, Şişli-Harbiye arasının tespiti tamamlanarak Kurula gönderilmiştir. Ayrıca Nişantaşı dolaylarıyla, Beyoğlu ve çevresinin tespiti çalışmaları sürdürülmektedir.

Safranbolu'nun tarihî dokusunun yoğun olduğu yerlerin işlendiği paftalar da koruma sınırlarının belirlenmesinden sonra Anıtlar Yüksek Kurulu'na gönderilecektir.

- Ayrıca üyelerimizin yaptığı ya da yapmakta olduğu araştırma ve kazılar da sürekli olarak Bültenlerimizde üyelere duyurulmaktadır.

Film:

- "Safranbolu"yu konu edinen bir belgesel film (renkli, 35 mm lik) Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-TV Enstitüsünce gerçekleştirilmektedir.
- "Türkiye'de Mimarî Miras" konusunda TRT Televizyonu tarafından hazırlanan filmin danışmanlığını Enstitü üyelerimizden bir grup yapmıştır.

3. Arşiv:

Enstitümüzde kapsamlı bir rölöve + fotoğraf + slide arşivi Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü'nün eski varlığı ile birleştirilerek düzenlenmektedir. Ayrıca konuyla ilgili kitaplık düzenleme çalışmaları da yürütülmektedir.

4. Döner Sermaye Çalışmaları:

Önümüzdeki günlerde, Döner Sermaye'den yararlanarak çeşitli projeler alınıp Enstitümüzce uygulama çalışmalarına başlanacaktır. Bu amaçla, ilk aşamada Gaziantep Belediyesi tarafından yapılan teklif incelenmiş, Gaziantep İmar Planına veri olacak tarihî çevre raporu hazırlanması konusunda Belediye ile anlaşmaya varılarak ön çalışmalara girişilmiştir.

Bu çalışmalar dışında; Yönetim Kurulu toplantılarında görüşülerek kararı alınan, ancak bu süre içinde gerçekleştirilme olanağını bulamayan çalışmalar ise şunlardır:

- . Korumayla ilgili kuruluşlardaki idarecilere seminer açılması .
Bu amaçla Siyasal Bilgiler Fakültesi, Gazetecilik Enstitüsü, Harp Okullarında ve Harp Akademilerinde tarihî anıtlar konusunda ders verilmesi,
- . Üyelerin çalışma alanlarına uygun düzenlenerek kısa zamanda "Çalışma Grupları" oluşturulması,
- . Hızla yok olmakta olan İstanbul'un tarihî dokularını saptayacak tescil gruplarının oluşturulması,
- . Envanter çalışmalarının yoğunlaştırılması,
- . Enstitünün paralel tüm kuruluşlara kesin üyeliği konusunda statülerinin öğrenilerek ilgili yerlere başvurulması,
- . İlişki kurulacak dış kurumların kesinlikle belirlenmesi.
- . Gerekli yerlere dağıtılmak üzere Enstitüyü tanıtmak amacıyla bir İstanbul posterini yapılması,
- . "Safranbolu Haftası" sırasında yaratılan Safranbolu ilgisinin kesilmemesi için bu konuda bir faaliyet olarak 70-80 adet fotoğraf, bir harita ve çok az yazıdan oluşan bir "SAFRANBOLU ALBÜMÜ" yapılması ve böylece Safranbolu işinin şimdilik noktalanması.

- . Köy kahvelerine kadar uzanabilecek koruma ile ilgili afişlerin düzenlenmesi,
- . Koruma bilincini ve tarihî eserin değerliliğini kamuoyuna yaymak amacıyla korumayla ilgili "puT" çıkartılması için Bakanlığa girişimlerde bulunulması,
- . Fakülteye bağlı diğer Enstitü ve Kurumlarla sıkı işbirliği ve ortak çalışma yapılması.

MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON ENSTİTÜSÜ
İKİ YILLIK YÖNETİM KURULU ÇALIŞMA RAPORU

PROF. DOĞAN KUBAN
PROF. NEZİH ELDEM
PROF. H. KEMALİ SÖYLEMEZOĞLU
PROF. MUZAFFER SUDALI
DOÇ. DR. METİN SÖZEN

MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM KURULU İKİ YILLIK ÇALIŞMA RAPORU

Enstitümüz Yönetim Kurulu, ilkinin 4 Şubat 1974 tarihinde gerçekleştirdiği Yönetmelikle gerekli toplantılar sonucunda aşağıda ayrıntıları belirtilen çalışmalarını örgütlemiştir.

1. ÖRGÜTLENME:

- Enstitünün özellikle kuruluş aşamasındaki bu ilk iki yılında, herşeyden önce, Enstitü tabanını oluşturacak, yurt içinden ve dışından çeşitli kurumlardan bu dalda uzmanlaşmış mimar, mimarlık tarihçisi, sanat tarihçisi, arkeolog v.b. kişilerin saptanarak Enstitüye üye yapılmaları üzerinde önemle durulmuş, bugüne kadar kurumumuza 400 e yakın üye kaydedilmiştir. Böylece, çeşitli dallara bağlı ilgileri Enstitümüz çalışmalarında bir araya getirmek amacıyla üye tabanını mümkün olduğunca geniş tutmaya çaba gösterilmiştir. Ayrıca 400 rakamı, bu çabanın uzmanlarca da ne kadar ilgiyle karşılandığının iyi bir kanıtıdır.

Kişiler dışında, Enstitümüzün ilişki kuracağı iç kurumlar ve dış kurumlar saptanmış fakat ilişkiler henüz kurulmamıştır.

- Enstitü Yönetmeliğinin 7. Maddesi gereğince, Yönetim Kurulumuz Enstitü üyeleriyle Türkiye'deki üniversitelerin mimarlık tarihi ve restorasyonla ilgili dallarının ve bu konuda çalışan diğer kurumların üyeleri ya da bu konuda aynı yolda çalışmaları olan kişiler arasından "Enstitü Danışma Kurulu" üyelerini seçmiştir. 60 kişiden oluşması öngörülen Kurulun ilk toplantısını 21.6.1975 Cumartesi günü saat 10.00'da İTÜ Mimarlık Fakültesinde yapması kararlaştırılmış, saptanan üyelere gerekli çağrı yapılmıştır. Yapılan toplantıda, Enstitü Başkanı Prof.Dogan Kuban bir açılış konuşması yaparak, Danışma Kurulu'nun görevlerinden ve Enstitünün

- . bir yıllık çalışmalarından ~~ö~~ etmiştir. Daha ayrıntılı açıklamalar 2.Başkan ve Yönetim Kurulu üyesi Prof.Nezih Eldem tarafından yapıldıktan sonra, faaliyetler hakkında üyelerin gözlem ve önerilerine geçilmiş, toplantı sonunda da ilk aşamada, belirli konularda çalışacak üç komisyonun seçimine karar verilmiştir. Bunlar sırasıyla:

1).Necva Akçura

.Afife Batur

.Hüsrev Tayla'dan oluşan "ÖRGÜTLENME KOMİSYONU",

2).Ayda Arel

.Alpaslan Koyunlu

.Semra Ögel

.Gönül Tankut'tan oluşan "ÜNİVERSİTELERARASI ÖRGÜTLENME KOMİSYONU",

3).Reha Günay

.Cevat Erder

.Metin Sözen'den oluşan "KAMUOYU OLUŞTURMA KOMİSYONU".

Bu üç komisyonu oluşturan kişiler arasından her komisyonda. işbirliğini sağlayacak bir kişi saptanarak, diğer üyelerle ilişkide bulunup komisyonun gözlem ve önerilerini Enstitümüze bildirmesi kararlaştırılmıştır. Bu üç komisyonun çalışmaları sonucunda ikisinin raporu Yönetim Kurulu'na gelmiş ve incelenmiştir.

2. YAYIN+SEMİNER+AÇIK OTURUMLAR+KONFERANSLAR+SERGİLER+ARASTIRMALAR:

a. Yayınlar:

- . Kamuoyu yaratmanın koruma için girişilecek çalışmaların ilk ve önemli adımı olduğuna inanan Enstitümüz Yönetim Kurulu, bu yolda iki yıllık süresi boyunca birçok girişimde bulunmuştur. Yönetim Kurulu'nun 4 Şubat 1974 tarihli ilk toplantısında alınan bir kararla kamuoyuna Enstitünün kuruluşunu

duyuran ve MTRE ye ve amaçlarına ayrıntılı olarak tanıtan bir duyuru ile başlanmıştır. Daha sonra oluşturulan üye tabanını arasındaki ilişkileri sağlamak ve konuyla ilgili olayları tüm üyelere duyurmak amacıyla süreli bir yayın çıkarılmasına karar verilmiş ve üç ayda bir MTRE Bülteninin yayınına başlanmıştır. Bugüne kadar dört sayısı çıkan bu Bültende, üyelere konuyla ilgili gelişen yurt içi ve yurt dışı haberler duyurulmakta, basından ilginç görülen alıntılar yapılmakta, Enstitü üyelerinin araştırma ve kazıları hakkında bilgi verilmekte, yeni çıkan yerli-yabancı kitap, süreli yayın ve benzeri tanıtılmakta, bibliyografya verilmektedir.

- Yayın yönünden de faal olma amacını güden Enstitümüz daha önceki yıllarda ilk iki sayısı Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsünce çıkarılan "Anadolu Sanatı Araştırmaları" nı bundan böyle yıllık ya da 6 ayda bir olarak kendi bünyesinde çıkarmaya karar vermiştir. "Anadolu Sanatı Araştırmaları III" hazırlanmaktadır.
- Sanat ve Mimarlık Tarihi ve Arkeoloji alanlarında çalışanlara yayınlar hakkında toplu bilgi vermek için Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü asistanlarından Ayla Ödekan'ın hazırladığı 578 sayfalık "50 Yılda Yayınlanmış Arkeoloji, Sanat Tarihi, Mimarlık Tarihi ile İlgili Yayınlar Bibliyografyası (1923-1973)" Enstitünün ilk yayını olarak geçen yıl başında çıkmıştır. Ayrıca gereksinme duyulan dizin kısmı da bugünlerde tamamlanmıştır.
- Enstitümüzün girişimiyle Prof. Doğan Erginbaş'ın "Diyarbakır Evleri" adlı çalışması da tekrar düzenlenmiş, Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca özetleriyle de eklenmesiyle yakında yayınlanacak bir duruma getirilmiştir.

- . Enstitümüz Başkanı Prof.Doğan Kuban tarafından, Mimar Sinan'ın Edirne Selimiye'yi tamamlamasının 400. yılı nedeniyle yapıyı ayrıntılarıyla tanıtacak bir monografi hazırlanmaktadır.
- . Ayrıca Prof.Muzaffer Sudalı'nın "Çevre Duvarları",nın tekrar basılması, Y.Mimar Sedat Çetintaş'ın rölövelerini içeren bir kitabınla yayınlanması öngörülmektedir.
- . MTRE Bülteninin 5.sayısının hazırlıkları sürdürülmektedir. Bu sayı tümüyle "Safranbolu" ya ayrılmıştır.
- . Ayrıca Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu her iki ayda bir çıkan Bülteninin önümüzdeki sayısını Enstitümüz uzmanları ve üyelerinin "Safranbolu" konusundaki makale ve araştırmalarına ayırmış bulunmaktadır. Bültende çıkacak yazıların toplanması bugünlerde sonuçlanmaktadır. Bülten, Safranbolu halkı ve yurt içi ve yurt dışındaki tüm ilgili kurumlara dağıtılacaktır.

b. Seminer+Konferans+Açık Oturumlar:

- .Ayrupa Konseyince 1975 yılının "Avrupa Mimarî Miras Yılı" ilan edilmesiyle açılan kampanyaya katkı olarak, özellikle geçen yıl süresince çok sayıda girişimde bulunulmuştur.

Seminerler:

- . Üye tabanının oluşturulmasından sonra Maçka Maden Fakültesi G Anfisinde 19-20 Haziran 1975 günlerinde, sabah saat 10.00 dan akşam 18.00 e kadar süren "Türkiye'de Tarihî Çevre Korunmasının Örgütlenmesi" konulu bir seminer düzenlenmiştir. Tüm üyelere yapılan duyuruyla konu ile ilgili bildiri verecekler saptanmış, böylece iki gün süren seminer boyunca üyeler hem kendi aralarında tanışma olanağı bulmuşlar hem de sunulan bildirileri tartışmışlardır. (Seminer bildirilerini tam metinleriyle tartışmaların tümü Bültenimizin 4.sayısında yayınlanmıştır.)

. Enstitümüz Safranbolu Belediyesi ile ortaklaşa olarak, ülkemizin tarihî ve mimarî değerleri açısından en iyi kesitlerinden birini veren özellikle Anadolu-Türk sivil mimarisinin ilginç örnekleriyle dolu Safranbolu'nun korunması yolunda uzmanların ve halkın ilgisini çekmek amacıyla 30 Ağustos - 5 Eylül 1975 tarihleri arasında bir hafta düzenlemiştir. Konu ile ilgili çeşitli dallara bağlı kişilerle Enstitü üyelerinin katıldığı bu "Safranbolu Mimarî Değerleri ve Folkloru Haftası" süresince kent gezileri, aşağıda dökümü yapılan sergiler ve bunlara ek olarak Enstitümüz tarafından haftanın iki günü sabahı saat 9.00'dan 12.00'ye kadar süren bir seminer düzenlenmiştir. Seminer süresince, üyeler ve yetkili uzmanlarca sunulan bildirilerle tartışmalar Safranbolu halkınca ilgiyle izlenmiştir. "Safranbolu Haftası" na ait kapsamlı döküm aşağıdadır:

A) "Safranbolu Mimarî Değerleri ve Folkloru Haftası" na katılan Kurumlar:

a. Enstitüler:

1. İTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü,
2. İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehircilik Enstitüsü,
3. İTÜ Mimarlık Fakültesi Yapı Araştırma Kurumu,
4. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-Televizyon Enstitüsü.

b. Üniversiteler:

1. İTÜ Mimarlık Fakültesi,
2. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Sanat Tarihi,
Arkeoloji,
Prehistorya,
Ornasya Dilleri ve Kültürleri Kürsüleri,

3. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü
Şehircilik Kürsüsü,
Heykel ve Resim Bölümü,
4. İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi
Mimarlık Bölümü,
Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü.
5. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Şehircilik Bölümü,
6. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Sanat Tarihi Kürsüsü,
7. Ege Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Akademisi
Mimarlık Bölümü.

c. Dernekler:

1. Heykeltraşlar Derneği.

d. Bakanlıklar:

1. Kültür Bakanlığı,
2. İmar ve İskân Bakanlığı.

e. Müdürlükler:

1. Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü,
2. Vakıflar Genel Müdürlüğü Abideler Dairesi Başkanlığı,
3. İller Bankası Genel Müdürlüğü, Planlama Dairesi,
4. Kütüphaneler Müdürlüğü,
5. TRT İstanbul Radyosu,
6. TRT Televizyon Dairesi.

B) Hafta Boyunca Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü'nün Düzenlediği Faaliyetler:

a. Diapozitif Gösterisi:

Enstitümüz üyelerinden İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü öğretim üyesi Y.Müh. Mimar Reha Günay'ın tertiplemediği 31 Ağustos 1975 Pazar gecesi sunulan Safranbolu'yu konu edinen müzikli bir diapozitif gösterisi iki kez tekrarlanmıştır.

b. Koruma Filmleri:

Halkı koruma konusunda bilinçlendirmek ve bu konuya ilgiyi çekmek amacıyla, hafta içinde iki akşam korumaya dönük filmler gösterilmiştir. Bunlardan ilki "JANUS" adını taşımakta olup Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasının amaçlarına yönelik bir yapıttı. İnsanların, mimarî ve kentsel çevrelerin yozlaşması karşısındaki sorumluluklarını dile getirmeyi, bu açıdan toplumların ve yöneticilerin duyarlık ve düşüncelerini uarmayı amaçlayan film, Avrupa Mimarî Miras Yılı için Rank Xerox Firması ve Europa Nostra kuruluşu tarafından ortak olarak gerçekleştirilmişti.

Diğer film ise aynı amaçlara yönelik "FUTURE OF THE PAST" tı. Ayrıca Türk Film Arşivi, halkın rahatça izleyebileceği filmlerin gösterilmesine olanak sağlamıştır.

c. Sergiler:

Enstitümüzün düzenlediği ve üyelerimizden Y.Müh.Mimar Reha Günay ile İTÜ Mimarlık Fakültesi öğrencilerinden Mustafa Penli-vanoğlu'nun Safranbolu'nun ilginç dokusunu ve tek yapılarını yansıtan fotoğraflarından oluşan bir sergi Safranbolu Halk Eğitimi Merkezi salonlarında açılmıştır.

Heykeltraşlar Derneği'nin hazırladığı çeşitli heykeltraşlarımızın yapıtlarından oluşan bir diğer sergi ise Safranbolu'nun ilginç tarihî yapılarından Cinci Hanı'nda açılmıştır.

d. Seminer:

Enstitümüz tarafından düzenlenen ve 1 Eylül Pazartesi sabahı saat 9.00-12.30 arasında birinci, 2 Eylül Salı günü yine aynı saatler de ise ikinci kısmının sunulduğu seminere, üyelerimiz ve Safranbolu Belediyesi bildirilerle katılmışlar ve seminer sonunda bir takım öneriler getirmişlerdir.

Seminerde; görev, yetki ve maddî olanak yoksunluğunun korumayı zorlaştırması üzerinde kurulmuştur. Korumada ilk hareketin halk-

tan gelmesine değinilerek bu nedenle herşeyden önce halkın koruma konusunda bilinçlendirilmesinin zorunluğ u olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Safranbolu'da son yıllardaki değ işimin nedenleri tartışılmış, bunların yapıya etkilerini önlemek için İmar Yönetmeliğine ilave edilen eklerin Bakanlıkça, üzerinden zaman geçtiği halde onanmasının sıkıntısı ortaya koyulmuştur. Halka korumanın nasıl yapılacağına somut olarak anlatabilmek, onlara da bu yolu açabilmek için örnek korumalar yapılması önerilmiştir. Bu demonstrasyon çalışmalarına kurumlar davet edilmiş, ayrıca turizm açısından da Safranbolu'ya yardımcı olunabileceği önerilmiştir. Diğer yardımcı disiplinlerle işbirliği yapan uzman mimarların korunacak bölgelerin sınırlarını tespit etmeleri, planlama ve uygulamada her aşamasında halkla bütünleşme çabasında olan bir örgüt sistemini kurarak yasal ve parasal sorunların çözümlenmesinden sonra işe başlamaları gerekliliği belirtilmiştir. Ayrıca mimari değerlerin yanısıra büyük önem taşıyan el sanatlarının da korunması üzerinde durulmuştur.

C) Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü'nün Girişimleri:

a. Kısa Vadeli:

1. Lonca sisteminin hala önemini koruduğu Safranbolu'da, bu konuda gücünü yitiren Yemenciler'in toplandığı "Arasta" bütün özellikleriyle ayakta dır. Fakat ekseri esnafın dışarda merkeze daha yakın dükkânlara taşınması nedeniyle canlılığını bugün artık yitirmiş bulunmaktadır. Tarihî değeri çok büyük olan bu Arasta'nın yeniden canlı bir merkez haline dönüştürülmesi önerilmektedir. Bu amaçla Belediyenin burayı kamulaştırarak onarılmasının sağlanması önerilmiştir. Yine Enstitümüz hemen yakınındaki değ erli Pamukçular Hanı'nda bu Arasta bütünü içine sokulmasını önermiş bulunmaktadır.
2. Safranbolu Belediyesi, kentin önemli yapıtlarından Kazdağlıoğlu Camisi'nin kısa zamanda Safranbolu ve çevresinin eski eserlerini bünyesinde toplayan bir müze haline getirilmesi

için çalışmalarda bulunacaktır.

3. Ayrıca, karakteristik özelliklere sahip bir evin, etnografik değerlerin toplandığı bir "Etnografya Müzesi" olarak tahsisi düşünülmektedir.
 4. Otel sorununun çözümlenmemiş olduğu Safranbolu'da tarihî bir evin onarılarak geleneksel niteliklere sahip bir otel haline getirilmesi önerilmiştir.
 5. Onarımı oldukça kolay olan kentin tarihî yapıtlarından Cinci Hanı'nın Kültür Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Safranbolu Belediyesi ve Enstitümüzün işbirliği ile onarılması önerilmiştir.
 6. Ayrıca çevredeki arkeolojik sitlerin belirlenmesi için, toplantıya katılanların önerisiyle bir komisyon kurulması ve bu komisyonun Enstitümüzün açacağı araştırma merkezinde çalışmalara başlaması böylece en eski yerleşmelerden başlayarak günümüze kadar gelişebilme olanaklarının elde edilmesi düşünülmüştür. Bunun yanısıra sosyolojik-etnografik araştırmalar yapan bir grubun da burada çalışması öngörülmüştür.
- Ayrıca, İstanbul Devlet Konservatuarı ile ilişki kurularak bu bölgenin halk ezgilerinin derlenmesi için ortak çalışmalara gidilmesi kararlaştırılmıştır.

b. Uzun Vadeli:

1. Bu haftadan itibaren bir yıl süre ile uluslararası boyutlarda bir koruma kampanyası açarak Safranbolu'nun bu süre içinde korunması öngörülmektedir.
2. Yörük, Bulak ve benzeri gibi çok yakın çevre köylerinin Safranbolu kültür bütünlüğü içinde ele alınması istenmektedir.
3. Bütün üniversitelerin ortak program içinde sürekli Safranbolu'da rölevé çalışmaları yapmaları öngörülmektedir.

The first part of the document is a letter from the Secretary of the State to the President, dated January 1, 1865. The letter is addressed to the President and is signed by the Secretary. The letter discusses the state of the Union and the progress of the war. It mentions the recent victories of the Union forces and the hope that the war will soon be over. The letter also discusses the issue of slavery and the need for a constitutional amendment to abolish it. The letter is a formal document and is written in a respectful and professional tone.

The second part of the document is a report from the Secretary of the State to the President, dated January 1, 1865. The report is addressed to the President and is signed by the Secretary. The report discusses the state of the Union and the progress of the war. It mentions the recent victories of the Union forces and the hope that the war will soon be over. The report also discusses the issue of slavery and the need for a constitutional amendment to abolish it. The report is a formal document and is written in a respectful and professional tone.

The third part of the document is a report from the Secretary of the State to the President, dated January 1, 1865. The report is addressed to the President and is signed by the Secretary. The report discusses the state of the Union and the progress of the war. It mentions the recent victories of the Union forces and the hope that the war will soon be over. The report also discusses the issue of slavery and the need for a constitutional amendment to abolish it. The report is a formal document and is written in a respectful and professional tone.

4. Safranbolu Kız Sanat Okulu'nda açılan tarihî elişleri sergisinden sonra, başta okul öğretmenleri olmak üzere, etnografik eşya derlemek için girişimlerde bulunulmasına karar verilmiştir.
5. Heykeltraşlar Derneği üyeleri, buraya kentin değişik kesimlerinde kullanılması için uygun yapıtlar yapmak amacıyla-
dır. Ayrıca bölgeye özgü mimariye bağlı sözcüklerin derlenmesi önerilmektedir.

Bütün bu önerilerin oluşturulduğu kısaca dökümü yapılan bu haftada esas amaç büyük ölçüde gerçekleşmiştir. İkiyüze yakın uzmanın halkla ortak mekânlarda yaşamaları, onlarla doğrudan ilişkiyi sağlamaları araştırmaları için ilginç noktalar bulma olanağını yaratmıştır. Bu konuda Belediye-nin organizasyonu kusursuz olmuştur.

Açık Oturumlar:

- Enstitümüzün girişimiyle düzenlenen açık oturumların tarih sırasıyla dökümü aşağıdadır:
- "Avrupa Mimarî Miras Yılı 1975" kampanyasına katkı olarak İngiliz Kültür Merkezi ve İDMMA Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü'nün ortak davetlisi olarak York Restorasyon Enstitüsü öğretim üyelerinden Restorasyon Uzmanı P.A.Faulkner'la 14.11.1974 Perşembe günü saat 9.30-11.30 arasında, koruma konusuyla ilgili kişilerin katıldığı bir sohbet toplantısı yapılmıştır.
- 9.3.1975 Pazar günü saat 14.00'de TRT I.kanalda düzenlenen açık oturumda İTÜ Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü Başkanı Prof.Doğan Kuban, koruma sorununun kültür miras kavramı içinde bir tanımını yapmış, bu konuda hergün halkın karşısına çıkan anıt, tarihî ve doğal sit gibi kavramları tanımlamış, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden Prof. Dr.Ümit Doğanay yasal olanakları anlatmış ve bu konuyla il-

gili olarak ortaya çıkan mülkiyet sorunlarına değinmiş, iki uzman ve kent plancısı mimar; Ersen Gürsel ile Ergün Taneri uygulama alanında karşılaşılan sorunları açıklamışlar ve önerilerde bulunmuşlardır. Açık oturum kamuoyunun bilinçlenmesi isteğinin bu konuda önemli olduğunu saptayarak sonuçlanmıştır.

- 1.4.1975 Salı günü saat 9.30'da İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban'ın yönetimi altında "Boğaziçi'nin Tarihî ve Doğal Sit Olarak Korunması" konusunda bir açık oturum düzenlenmiştir. Oturuma eski Kültür Bakanı Nermin Neftçi, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan, Büyük Nazım Plân Bürosu Başkanı Doç.Turgut Cansever adına Cihat Fındıkoğlu, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Genel Müdürü Çelik Gülersoy ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyelerinden Prof.Dr.Ümit Doğanay katılmışlar, ayrıca oturumda, İDMMA Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü öğretim görevlisi Reha Günay tarafından Boğaziçi'ne ait seslendirilmiş bir slide gösterisi düzenlenmiştir.
- 1.4.1975 Salı günü TRT I.Kanalda saat 21.00'de Enstitümüzün kuruluş amaçları ve yapacaklarını içeren açıklamalarda bulunulmuştur. Ayrıca, TRT II.Kanalda her cuma saat 22.15'de yayınlanan "Kültür Değerlerimiz" programı içinde Sinan Haftası dolayısıyla Enstitümüzün katkısıyla, Sinan'ın özelliklerini yansıtan bir konuşma yapılmıştır. Bir yıl boyunca da TRT II'de yayınlanan "Kültür Değerlerimiz" ve "Sanat Tarihi " dizilerine Enstitümüz uzmanları da katılmışlardır.
- 9.4.1975 Salı günü saat 15.00'de İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında Yönetim Kurulu üyemiz Doç.Dr.Metin Sözen'in yönetimi altında "Mimar Sinan ve Tarihî Çevre Korunması" konusunda bir açık oturum düzenlenmiştir. Oturumda, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan "Tarihî Çevre Korunmasında Belediyenin Yükümlülükleri ve Olanakları", Prof.Doğan Kuban "Türkiye'de Tarihî Çevre

Korunması Sorunu", TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Sekreteri Yücel Gürsel "Kentleşme ve Tarihî Çevre Koruma", Prof. H.Kemalî Söylemezoğlu "Mimar Sinan ve Tarihî Çevrenin Oluşumundaki Yeri", Dr.Afife Batur "Tarihî Çevre Korunmasının İdeolojik Sorunları" konularında konuşmuşlardır.

- . TRT İstanbul Radyosunda 7.7.1975 günü yapılan "Tarihsel Çevre Korunması" konulu açık oturuma Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban, 2.Başkan Prof.Nezih Eldem ve Yönetim Kurulu üyesi Doç.Dr.Metin Sözen katılmışlardır.
- . TRT Televizyonunda 5.1.1976 günü yapılan "Tarihî Çevre Korunması" konulu açık oturuma da Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban katılmıştır.

Toplantılar:

- . İmar ve İskân Bakanlığında 18-19.6.1975 tarihleri arasında "Sit Koruma Plânlaması" adlı, konuyla ilgili Bakanlık, Üniversite, ve diğer kuruluşlardan yetkili kişilerin katıldığı bir toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantıya Enstitü Başkanı ve uzmanlardan bir grup katılmıştır.

Kongreler:

- . Avrupa Konseyinin Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasının ikinci büyük kongresi olan, 22-27.9.1975 tarihleri arasında yapılan Bologna Kongresine Enstitü 2.Başkanı Prof.Nezih Eldem ve Asistan Zeynep Nayır katılmışlardır.
- . Ayrıca Prof.Nezih Eldem aynı kampanya nedeniyle 12-14.7.1975 tarihleri arasında Roma'da, Fulbright Komisyonunca düzenlenen Uluslararası Sempozyuma davet edilmiş ve bir bildiri ile katılmıştır.
- . Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban 22-28.9.1975 tarihleri arasında Londra'da düzenlenen "Uluslararası Strüktürel Restorasyon" Seminerine bir bildiri ile katılmıştır.

- . Macaristan'da 21-28.9.1975 tarihleri arasında yapılan V.Türk Sanatı Kongresine Enstitü adına üyemiz Dr.Afife Batur "İstanbul'da Art Nouveau" adlı bir bildiri ile katılmıştır.
- . Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasının 20-28.10.1975 tarihinde yapılan Amsterdam'daki IV.Kongresine Prof.Doğan Kuban, Prof. Nezh Eldem ve Yönetim Kurulu üyesi Prof.Muzaffer Sudalı katılmıştır.

Konferanslar:

- . Gene aynı kampanyaya katkı olarak çok sayıda konferans düzenlenmiştir:
 - . İtalyan yazarı "Italia Nostra" Derneği Başkanı Giorgio Bassani, "Tarihî, Artistik ve Doğal Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi" adlı bu serinin ilk konferansını Fakültemizde 18.11.1974 tarihinde vermiştir.
 - . 16.12.1974 tarihinde ise Enstitümüz üyelerinden Dr.Nezih Fıratlı tarafından, İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında "Uşak Selçukler Kazısı ve Yöredeki Halk Sanatlarından İzlenimler" adlı bir konferans verilmiş, çevredeki kilimlerden örnekler sunulmuştur.
 - . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Viyana Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinden Ord.Prof.Dr.Walter Frodl tarafından, 6.3.1975 günü "Anıt Korunmasına Giriş Yöntemleri" konusunda bir konferans verilmiştir.
 - . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Enstitümüz üyelerinden Y.Müh.Mimar Cengiz Bektaş tarafından 11.11.1975 tarihinde "Halk Yapı Sanatından Bir Örnek: BODRUM" adlı bir konferans verilmiştir.
 - . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, York Üniversitesi "Advanced Architectural Studies" Enstitüsü yürütücüsü Dr.D. Linstrum 5.1.1976 - 9.1.1976 tarihleri arasında "İngiltere'de Koruma" konusunda seri konferanslar vermiştir.

Sergiler:

- . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Enstitümüz üyelerinden fotoğraf sanatçısı Mesut Ilgım'ın 15-30.1.1975 tarihleri arasında, siyah-beyaz fotografik çalışmalarından oluşan ilginç bir sergi düzenlenmiştir.
- . "Avrupa Mimarî Miras Yılı 1975" kampanyasına katkı olarak, İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında 3-28.3.1975 tarihleri arasında Viyana Teknik Üniversitesi Sanat Tarihi ve Anıt Korunması Kürsüsü çalışmalarından oluşan "Tarihsel Çevrenin Korunması" konulu bir sergi açılmış, açık bulunduğu sürece büyük ilgi görmüştür.
- . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, "Halk Yapı Sanatından Bir Örnek: BODRUM" konulu Y.Müh.Mimar Cengiz Bektaş'ın konferansından sonra 11-28.11.1975 tarihleri arasında Selmin Başak'ın fotoğraflarından, Şule Öz'ün rölövelerinden oluşan bir sergi düzenlenmiştir.
- . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, "İngiltere'de Tarihsel Yapılar ve Koruma" konulu, İngiliz Kültür Heyetince düzenlenen bir sergi 22.12.1975-16.1.1976 tarihleri arasında açılmıştır.
- . Ayrıca Enstitümüz Mimar Sinan'ın Edirne Selimiye'yi tamamlamasının 400. yılı dolayısıyla yapıyı tüm ayrıntılarıyla belirtecek bir sergi hazırlamaya karar vermiş bulunmaktadır.Yeni plân, kesit ve fotoğraflarla desteklenecek, yurt içi ve dışında dolaşacak bu serginin oluşması için Turizm Bakanlığı ile işbirliği yapılması yoluna gidilmiş, bu konuda girişimlerde bulunulmuştur.

Araştırmalar:

- . Yük.Müh.Mimar Melih Kamil, Zeynep Nayır, Hasan Şener, Cem Umur, Hülya Yürekli, Ferhan Yürekli'den oluşan MTRE I.Çalışma Grubu "Eyüp Külliyesi ve Çevresinin Korunması, Değerlendirilmesi" konulu çalışmalarını sürdürmektedirler.
- . Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü, yurdun çeşitli yerlerindeki tarihî değerli anıt ve yapıların yıkılma ve benzeri

tehlikelerle karşılaşmaları halinde, derhal yapının bir dosyasını düzenleyerek durumu Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'na bildirmektedir. Geçtiğimiz dönem içinde bu amaçla birçok dosya düzenlenmiştir.

- Her geçen gün tarihi yapıların hızla yokla olduğu İstanbul'dan Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu için gerekli tespit çalışmaları yapılmaktadır. Şimdiye kadar, Şişli-Harbiye arasının tespiti tamamlanarak Kurula gönderilmiştir. Ayrıca Nişantaşı dolaylarıyla, Beyoğlu ve çevresinin tespiti çalışmaları sürdürülmektedir.

Safranbolu'nun tarihi dokusunun yoğun olduğu yerlerin işlendiği paftalar da koruma sınırlarının belirlenmesinden sonra Anıtlar Yüksek Kurulu'na gönderilecektir.

- Ayrıca üyelerimizin yaptığı ya da yapmakta olduğu araştırma ve kazılar da sürekli olarak Bültenlerimizde üyelere duyurulmaktadır.

Film:

- "Safranbolu"yu konu edinen bir belgesel film (renkli, 35 mm lik) Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-TV Enstitüsünce gerçekleştirilmektedir.
- "Türkiye'de Mimarî Miras" konusunda TRT Televizyonu tarafından hazırlanan filmin danışmanlığını Enstitü üyelerimizden bir grup yapmıştır.

3. Arşiv:

Enstitümüzde kapsamlı bir rölöve + fotoğraf + slide arşivi Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü'nün eski varlığı ile birleştirilerek düzenlenmektedir. Ayrıca konuyla ilgili kitaplık düzenleme çalışmaları da yürütülmektedir.

4. Döner Sermaye Çalışmaları:

Önümüzdeki günlerde, Döner Sermaye'den yararlanarak çeşitli projeler alınıp Enstitümüzce uygulama çalışmalarına başlanacaktır.

Bu amaçla, ilk aşamada Gaziantep Belediyesi tarafından yapılan teklif incelenmiş, Gaziantep İmar Planına veri olacak tarihî çevre raporu hazırlanması konusunda Belediye ile anlaşmaya varılarak ön çalışmalara girişilmiştir.

Bu çalışmalar dışında; Yönetim Kurul toplantılarında görüşülerek kararı alınan, ancak bu süre içinde gerçekleştirilme olanağını bulamayan çalışmalar ise şunlardır:

- . Korumayla ilgili kuruluşlardaki idarecilere seminer açılması .
Bu amaçla Siyasal Bilgiler Fakültesi, Gazetecilik Enstitüsü, Harp Okullarında ve Harp Akademilerinde tarihî anıtlar konusunda ders verilmesi,
- . Üyelerin çalışma alanlarına uygun düzenlenerek kısa zamanda "Çalışma Grupları" oluşturulması,
- . Hızla yok olmakta olan İstanbul'un tarihî dokularını saptayacak tescil gruplarının oluşturulması,
- . Envanter çalışmalarının yoğunlaştırılması,
- . Enstitünün paralel tüm kuruluşlara kesin üyeliği konusunda statülerinin öğrenilerek ilgili yerlere başvurulması,
- . İlişki kurulacak dış kurumların kesinlikle belirlenmesi.
- . Gerekli yerlere dağıtılmak üzere Enstitüyü tanıtmak amacıyla bir İstanbul posterı yapılması,
- . "Safranbolu Haftası" sırasında yaratılan Safranbolu ilgisinin kesilmemesi için bu konuda bir faaliyet olarak 70-80 adet fotoğraf, bir harita ve çok az yazıdan oluşan bir "SAFRANBOLU ALBÜMÜ" yapılması ve böylece Safranbolu işinin şimdilik noktalanması.

- . Köy kahvelerine kadar uzanabilecek koruma ile ilgili afişlerin düzenlenmesi,
- . Koruma bilincini ve tarihî eserin değerliliğini kamuoyuna yaymak amacıyla korumayla ilgili "puI" ıkartılması için Bakanlığa girişimlerde bulunulması,
- . Fakülteye bağlı diğer Enstitü ve Kurumlarla sıklı işbirliği ve ortak çalışma yapılması.

MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON ENSTİTÜSÜ
İKİ YILLIK YÖNETİM KURULU ÇALIŞMA RAPORU

PROF.DOĞAN KUBAN
PROF.NEZİH ELDEM
PROF.H.KEMALİ SÖYLEMEZOĞLU
PROF.MUZAFFER SUDALI
DOÇ.DR.METİN SÖZEN

MİMARLIK TARİHİ VE RESTORASYON ENSTİTÜSÜ
YÖNETİM KURULU İKİ YILLIK ÇALIŞMA RAPORU

Enstitümüz Yönetim Kurulu, ilkinin 4 Şubat 1974 tarihinde gerçekleştirdiği Yönetmelikle gerekli toplantılar sonucunda aşağıda ayrıntıları belirtilen çalışmalarını örgütlemiştir.

1. ÖRGÜTLENME:

- Enstitünün özellikle kuruluş aşamasındaki bu ilk iki yılında, herşeyden önce, Enstitü tabanını oluşturacak, yurt içinden ve dışından çeşitli kurumlardan bu dalda uzmanlaşmış mimar, mimarlık tarihçisi, sanat tarihçisi, arkeolog v.b. kişilerin saptanarak Enstitüye üye yapılmaları üzerinde önemle durulmuş, bugüne kadar kurumumuza 400 e yakın üye kaydedilmiştir. Böylece, çeşitli dallara bağlı ilgileri Enstitümüz çalışmalarında bir araya getirmek amacıyla üye tabanını mümkün olduğunca geniş tutmaya çaba gösterilmiştir. Ayrıca 400 rakamı, bu çabanın uzmanlarca da ne kadar ilgiyle karşılandığının iyi bir kanıtıdır.

Kişiler dışında, Enstitümüzün ilişki kuracağı iç kurumlar ve dış kurumlar saptanmış fakat ilişkiler henüz kurulmamıştır.

- Enstitü Yönetmeliğinin 7. Maddesi gereğince, Yönetim Kurulumuz Enstitü üyeleriyle Türkiye'deki üniversitelerin mimarlık tarihi ve restorasyonla ilgili dallarının ve bu konuda çalışan diğer kurumların üyeleri ya da bu konuda aynı yolda çalışmaları olan kişiler arasından "Enstitü Danışma Kurulu" üyelerini seçmiştir. 60 kişiden oluşması öngörülen Kurulun ilk toplantısını 21.6.1975 Cumartesi günü saat 10.00'da İTÜ Mimarlık Fakültesinde yapması kararlaştırılmış, saptanan üyelere gerekli çağrı yapılmıştır. Yapılan toplantıda, Enstitü Başkanı Prof.Dogan Kuban bir açılış konuşması yaparak, Danışma Kurulu'nun görevlerinden ve Enstitünün

- . bir yıllık çalışmalarından ~~ö~~ etmiştir. Daha ayrıntılı açıklamalar 2.Başkan ve Yönetim Kurulu üyesi Prof.Nezih Eldem tarafından yapıldıktan sonra, faaliyetler hakkında üyelerin gözlem ve önerilerine geçilmiş, toplantı sonunda da ilk aşamada, belirli konularda çalışacak üç komisyonun seçimine karar verilmiştir. Bunlar sırasıyla:

1).Necva Akçura

.Afife Batur

.Hüsrev Tayla'dan oluşan "ÖRGÜTLENME KOMİSYONU",

2).Ayda Arel

.Alpaslan Koyunlu

.Semra Ögel

.Gönül Tankut'tan oluşan "ÜNİVERSİTELERARASI ÖRGÜTLENME KOMİSYONU",

3).Reha Günay

.Cevat Erder

.Metin Sözen'den oluşan "KAMUOYU OLUŞTURMA KOMİSYONU".

Bu üç komisyonu oluşturan kişiler arasından her komisyonda . işbirliğini sağlayacak bir kişi saptanarak, diğer üyelerle ilişkide bulunup komisyonun gözlem ve önerilerini Enstitümüze bildirmesi kararlaştırılmıştır. Bu üç komisyonun çalışmaları sonucunda ikisinin raporu Yönetim Kurulu'na gelmiş ve incelenmiştir.

2. YAYIN+SEMİNER+AÇIK OTURUMLAR+KONFERANSLAR+SERGİLER+ARASTIRMALAR:

a. Yayınlar:

- . Kamuoyu yaratmanın koruma için girişilecek çalışmaların ilk ve önemli adımı olduğuna inanan Enstitümüz Yönetim Kurulu, bu yolda iki yıllık süresi boyunca birçok girişimde bulunmuştur. Yönetim Kurulu'nun 4 Şubat 1974 tarihli ilk toplantısında alınan bir kararla kamuoyuna Enstitünün kuruluşunu

duyuran ve MTRE ye ve amaçlarına ayrıntılı olarak tanıtan bir duyuru ile başlanmıştır. Daha sonra oluşturulan üye tabanını arasındaki ilişkileri sağlamak ve konuyla ilgili olayları tüm üyelere duyurmak amacıyla süreli bir yayın çıkarılmasına karar verilmiş ve üç ayda bir MTRE Bülteninin yayınına başlanmıştır. Bugüne kadar dört sayısı çıkan bu Bültende, üyelere konuyla ilgili gelişen yurt içi ve yurt dışı haberler duyurulmakta, basından ilginç görülen alıntılar yapılmakta, Enstitü üyelerinin araştırma ve kazıları hakkında bilgi verilmekte, yeni çıkan yerli-yabancı kitap, süreli yayın ve benzeri tanıtılmakta, bibliyografya verilmektedir.

- Yayın yönünden de faal olma amacını güden Enstitümüz daha önceki yıllarda ilk iki sayısı Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsünce çıkarılan "Anadolu Sanatı Araştırmaları" nı bundan böyle yıllık ya da 6 ayda bir olarak kendi bünyesinde çıkarmaya karar vermiştir. "Anadolu Sanatı Araştırmaları III" hazırlanmaktadır.
- Sanat ve Mimarlık Tarihi ve Arkeoloji alanlarında çalışanlara yayınlar hakkında toplu bilgi vermek için Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü asistanlarından Ayla Ödekan'ın hazırladığı 578 sayfalık "50 Yılda Yayınlanmış Arkeoloji, Sanat Tarihi, Mimarlık Tarihi ile İlgili Yayınlar Bibliyografyası (1923-1973)" Enstitünün ilk yayını olarak geçen yıl başında çıkmıştır. Ayrıca gereksinme duyulan dizin kısmı da bugünlerde tamamlanmıştır.
- Enstitümüzün girişimiyle Prof. Doğan Erginbaş'ın "Diyarbakır Evleri" adlı çalışması da tekrar düzenlenmiş, Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca özetleriyle de eklenmesiyle yakında yayınlanacak bir duruma getirilmiştir.

- . Enstitümüz Başkanı Prof.Doğan Kuban tarafından, Mimar Sinan'ın Edirne Selimiye'yi tamamlamasının 400. yılı nedeniyle yapıyı ayrıntılarıyla tanıtacak bir monografi hazırlanmaktadır.
- . Ayrıca Prof.Muzaffer Sudalı'nın "Çevre Duvarları",nın tekrar basılması, Y.Mimar Sedat Çetintaş'ın rölövelerini içeren bir kitabında yayınlanması öngörülmektedir.
- . MTRE Bülteninin 5.sayısının hazırlıkları sürdürülmektedir. Bu sayı tümüyle "Safranbolu" ya ayrılmıştır.
- . Ayrıca Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu her iki ayda bir çıkan Bülteninin önümüzdeki sayısını Enstitümüz uzmanları ve üyelerinin "Safranbolu" konusundaki makale ve araştırmalarına ayırmış bulunmaktadır. Bültende çıkacak yazıların toplanması bugünlerde sonuçlanmaktadır. Bülten, Safranbolu halkı ve yurt içi ve yurt dışındaki tüm ilgili kurumlara dağıtılacaktır.

b. Seminer+Konferans+Açık Oturumlar:

- . Avrupa Konseyince 1975 yılının "Avrupa Mimarî Miras Yılı" ilan edilmesiyle açılan kampanyaya katkı olarak, özellikle geçen yıl süresince çok sayıda girişimde bulunulmuştur.

Seminerler:

- . Üye tabanının oluşturulmasından sonra Maçka Maden Fakültesi G Anfisinde 19-20 Haziran 1975 günlerinde, sabah saat 10.00 dan akşam 18.00 e kadar süren "Türkiye'de Tarihî Çevre Korunmasının Örgütlenmesi" konulu bir seminer düzenlenmiştir. Tüm üyelere yapılan duyuruyla konu ile ilgili bildiri verecekler saptanmış, böylece iki gün süren seminer boyunca üyeler hem kendi aralarında tanışma olanağı bulmuşlar hem de sunulan bildirileri tartışmışlardır. (Seminer bildirilerini tam metinleriyle tartışmaların tümü Bültenimizin 4.sayısında yayınlanmıştır.)

. Enstitümüz Safranbolu Belediyesi ile ortaklaşa olarak, ülkemizin tarihî ve mimarî değerleri açısından en iyi kesitlerinden birini veren özellikle Anadolu-Türk sivil mimarisinin ilginç örnekleriyle dolu Safranbolu'nun korunması yolunda uzmanların ve halkın ilgisini çekmek amacıyla 30 Ağustos - 5 Eylül 1975 tarihleri arasında bir hafta düzenlemiştir. Konu ile ilgili çeşitli dallara bağlı kişilerle Enstitü üyelerinin katıldığı bu "Safranbolu Mimarî Değerleri ve Folkloru Haftası" süresince kent gezileri, aşağıda dökümü yapılan sergiler ve bunlara ek olarak Enstitümüz tarafından haftanın iki günü sabahı saat 9.00'dan 12.00'ye kadar süren bir seminer düzenlenmiştir. Seminer süresince, üyeler ve yetkili uzmanlarca sunulan bildirilerle tartışmalar Safranbolu halkınca ilgiyle izlenmiştir. "Safranbolu Haftası" na ait kapsamlı döküm aşağıdadır:

A) "Safranbolu Mimarî Değerleri ve Folkloru Haftası" na katılan Kurumlar:

a. Enstitüler:

1. İTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü,
2. İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehircilik Enstitüsü,
3. İTÜ Mimarlık Fakültesi Yapı Araştırma Kurumu,
4. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-Televizyon Enstitüsü.

b. Üniversiteler:

1. İTÜ Mimarlık Fakültesi,
2. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Sanat Tarihi,
Arkeoloji,
Prehistorya,
Orta Asya Dilleri ve Kültürleri Kürsüleri,

3. Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü
Şehircilik Kürsüsü,
Heykel ve Resim Bölümü,
4. İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi
Mimarlık Bölümü,
Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü.
5. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Şehircilik Bölümü,
6. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Sanat Tarihi Kürsüsü,
7. Ege Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Akademisi
Mimarlık Bölümü.

c. Dernekler:

1. Heykeltraşlar Derneği.

d. Bakanlıklar:

1. Kültür Bakanlığı,
2. İmar ve İskân Bakanlığı.

e. Müdürlükler:

1. Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü,
2. Vakıflar Genel Müdürlüğü Abideler Dairesi Başkanlığı,
3. İller Bankası Genel Müdürlüğü, Planlama Dairesi,
4. Kütüphaneler Müdürlüğü,
5. TRT İstanbul Radyosu,
6. TRT Televizyon Dairesi.

B) Hafta Boyunca Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü'nün Düzenlediği Faaliyetler:

a. Diapozitif Gösterisi:

Enstitümüz üyelerinden İstanbul Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü öğretim üyesi Y.Müh. Mimar Reha Günay'ın tertiplemediği 31 Ağustos 1975 Pazar gecesi sunulan Safranbolu'yu konu edinen müzikli bir diapozitif gösterisi iki kez tekrarlanmıştır.

b. Koruma Filmleri:

Halkı koruma konusunda bilinçlendirmek ve bu konuya ilgiyi çekmek amacıyla, hafta içinde iki akşam korumaya dönük filmler gösterilmiştir. Bunlardan ilki "JANUS" adını taşımakta olup Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasının amaçlarına yönelik bir yapıtı. İnsanların, mimarî ve kentsel çevrelerin yozlaşması karşısındaki sorumluluklarını dile getirmeyi, bu açıdan toplumların ve yöneticilerin duyarlık ve düşüncelerini uarmayı amaçlayan film, Avrupa Mimarî Miras Yılı için Rank Xerox Firması ve Europa Nostra kuruluşu tarafından ortak olarak gerçekleştirilmiştir.

Diğer film ise aynı amaçlara yönelik "FUTURE OF THE PAST" tı. Ayrıca Türk Film Arşivi, halkın rahatça izleyebileceği filmlerin gösterilmesine olanak sağlamıştır.

c. Sergiler:

Enstitümüzün düzenlediği ve üyelerimizden Y.Müh.Mimar Reha Günay ile İTÜ Mimarlık Fakültesi öğrencilerinden Mustafa Penli-vanoğlu'nun Safranbolu'nun ilginç dokusunu ve tek yapılarını yansıtan fotoğraflarından oluşan bir sergi Safranbolu Halk Eğitim Merkezi salonlarında açılmıştır.

Heykeltraşlar Derneği'nin hazırladığı çeşitli heykeltraşlarımızın yapıtlarından oluşan bir diğer sergi ise Safranbolu'nun ilginç tarihî yapılarından Cinci Hanı'nda açılmıştır.

d. Seminer:

Enstitümüz tarafından düzenlenen ve 1 Eylül Pazartesi sabahı saat 9.00-12.30 arasında birinci, 2 Eylül Salı günü yine aynı saatler de ise ikinci kısmının sunulduğu seminere, üyelerimiz ve Safranbolu Belediyesi bildirilerle katılmışlar ve seminer sonunda bir takım öneriler getirmişlerdir.

Seminerde; görev, yetki ve maddî olanak yoksulluğunun korumayı zorlaştırması üzerinde kurulmuştur. Korumada ilk hareketin halk-

tan gelmesine değinilerek bu nedenle herşeyden önce halkın koruma konusunda bilinçlendirilmesinin zorunluğu olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Safranbolu'da son yıllardaki değişimin nedenleri tartışılmış, bunların yapıya etkilerini önlemek için İmar Yönetmeliğine ilave edilen eklerin Bakanlıkça, üzerinden zaman geçtiği halde onanmasının sıkıntısı ortaya konulmuştur. Halka korumanın nasıl yapılabileceğini somut olarak anlatabilmek, onlara da bu yolu açabilmek için örnek korumalar yapılması önerilmiştir. Bu demonstrasyon çalışmalarına kurumlar davet edilmiş, ayrıca turizm açısından da Safranbolu'ya yardımcı olunabileceği önerilmiştir. Diğer yardımcı disiplinlerle işbirliği yapan uzman mimarların korunacak bölgelerin sınırlarını tespit etmeleri, planlama ve uygulamanın her aşamasında halkla bütünleşme çabasında olan bir örgüt sistemini kurarak yasal ve parasal sorunların çözümlenmesinden sonra işe başlamaları gerekliliği belirtilmiştir. Ayrıca mimari değerlerin yanısıra büyük önem taşıyan el sanatlarının da korunması üzerinde durulmuştur.

C) Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü'nün Girişimleri:

a. Kısa Vadeli:

1. Lonca sisteminin hala önemini koruduğu Safranbolu'da, bu konuda gücünü yitiren Yemenciler'in toplandığı "Arasta" bütün özellikleriyle ayakta durmaktadır. Fakat ekseri esnafın dışarda merkeze daha yakın dükkânlara taşınması nedeniyle canlılığını bugün artık yitirmiş bulunmaktadır. Tarihi değeri çok büyük olan bu Arasta'nın yeniden canlı bir merkez haline dönüştürülmesi önerilmektedir. Bu amaçla Belediyenin burayı kamulaştırarak onarılmasının sağlanması önerilmiştir. Yine Enstitümüz hemen yakınındaki değerli Pamukçular Hanı'nda bu Arasta bütünü içine sokulmasını önermiş bulunmaktadır.
2. Safranbolu Belediyesi, kentin önemli yapıtlarından Kazdağlıoğlu Camisi'nin kısa zamanda Safranbolu ve çevresinin eski eserlerini bünyesinde toplayan bir müze haline getirilmesi

için çalışmalarda bulunacaktır.

3. Ayrıca, karakteristik özelliklere sahip bir evin, etnografik değerlerin toplandığı bir "Etnografya Müzesi" olarak tahsisi düşünülmektedir.
 4. Otel sorununun çözümlenmemiş olduğu Safranbolu'da tarihî bir evin onarılarak geleneksel niteliklere sahip bir otel haline getirilmesi önerilmiştir.
 5. Onarımı oldukça kolay olan kentin tarihî yapıtlarından Cinci Hanı'nın Kültür Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Safranbolu Belediyesi ve Enstitümüzün işbirliği ile onarılması önerilmiştir.
 6. Ayrıca çevredeki arkeolojik sitlerin belirlenmesi için, toplantıya katılanların önerisiyle bir komisyon kurulması ve bu komisyonun Enstitümüzün açacağı araştırma merkezinde çalışmalara başlaması böylece en eski yerleşmelerden başlayarak günümüze kadar gelişebilme olanaklarının elde edilmesi düşünülmüştür. Bunun yanısıra sosyolojik-etnografik araştırmalar yapan bir grubun da burada çalışması öngörülmüştür.
- Ayrıca, İstanbul Devlet Konservatuarı ile ilişki kurularak bu bölgenin halk ezgilerinin derlenmesi için ortak çalışmalara gidilmesi kararlaştırılmıştır.

b. Uzun Vadeli:

1. Bu haftadan itibaren bir yıl süre ile uluslararası boyutlarda bir koruma kampanyası açarak Safranbolu'nun bu süre içinde korunması öngörülmektedir.
2. Yörük, Bulak ve benzeri gibi çok yakın çevre köylerinin Safranbolu kültür bütünlüğü içinde ele alınması istenmektedir.
3. Bütün üniversitelerin ortak program içinde sürekli Safranbolu'da röle ve çalışmaları yapmaları öngörülmektedir.

4. Safranbolu Kız Sanat Okulu'nda açılan tarihî eşyaları sergisinden sonra, başta okul öğretmenleri olmak üzere, etnografik eşya derlemek için girişimlerde bulunulmasına karar verilmiştir.
5. Heykeltıraşlar Derneği üyeleri, buraya kentin değişik kesimlerinde kullanılması için uygun yapıtlar yapmak amacındadır. Ayrıca bölgeye özgü mimariye bağlı süzüklerin derlenmesi önerilmektedir.

Bütün bu önerilerin oluşturulduğu kısaca dökümü yapılan bu haftada esas amaç büyük ölçüde gerçekleşmiştir. İkiyüze yakın uzmanın halkla ortak mekânlarda yaşmaları, onlarla doğrudan ilişkiyi sağlamaları araştırmaları için ilginç noktalar bulma olanağını yaratmıştır. Bu konuda Belediye'nin organizasyonu kusursuz olmuştur.

Açık Oturumlar:

- . Enstitümüzün girişimiyle düzenlenen açık oturumların tarih sırasıyla dökümü aşağıdadır:
 - . "Avrupa Mimarî Miras Yılı 1975" kampanyasına katkı olarak İngiliz Kültür Merkezi ve İDMMA Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü'nün ortak davetlisi olarak York Restorasyon Enstitüsü öğretim üyelerinden Restorasyon Uzmanı P.A.Faulkner'la 14.11.1974 Perşembe günü saat 9.30-11.30 arasında, koruma konusuyla ilgili kişilerin katıldığı bir sohbet toplantısı yapılmıştır.
 - . 9.3.1975 Pazar günü saat 14.00'de TRT I.kanalda düzenlenen açık oturumda İTÜ Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü Başkanı Prof.Doğan Kuban, koruma sorununun kültür miras kavramı içinde bir tanımını yapmış, bu konuda hergün halkın karşısına çıkan anıt, tarihî ve doğal sit gibi kavramları tanımlamış, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden Prof. Dr.Ümit Doğanay yasal olanakları anlatmış ve bu konuyla il-

gili olarak ortaya çıkan mülkiyet sorunlarına değinmiş, iki uzman ve kent plancısı mimar; Ersen Gürsel ile Ergün Taneri uygulama alanında karşılaşılan sorunları açıklamışlar ve önerilerde bulunmuşlardır. Açık oturum kamuoyunun bilinçlenmesi isteğinin bu konuda önemli olduğunu saptayarak sonuçlanmıştır.

- 1.4.1975 Salı günü saat 9.30'da İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban'ın yönetimi altında "Boğaziçi'nin Tarihî ve Doğal Sit Olarak Korunması" konusunda bir açık oturum düzenlenmiştir. Oturuma eski Kültür Bakanı Nermin Neftçi, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan, Büyük Nazım Plân Bürosu Başkanı Doç.Turgut Cansever adına Cihat Fındıkoğlu, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Genel Müdürü Çelik Gülersoy ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyelerinden Prof.Dr.Ümit Doğanay katılmışlar, ayrıca oturumda, İDMMA Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü öğretim görevlisi Reha Günay tarafından Boğaziçi'ne ait seslendirilmiş bir slide gösterisi düzenlenmiştir.
- 1.4.1975 Salı günü TRT I.Kanalda saat 21.00'de Enstitümüzün kuruluş amaçları ve yapacaklarını içeren açıklamalarda bulunulmuştur. Ayrıca, TRT II.Kanalda her cuma saat 22.15'de yayınlanan "Kültür Değerlerimiz" programı içinde Sinan Haftası dolayısıyla Enstitümüzün katkısıyla, Sinan'ın özelliklerini yansıtan bir konuşma yapılmıştır. Bir yıl boyunca da TRT II'de yayınlanan "Kültür Değerlerimiz" ve "Sanat Tarihi " dizilerine Enstitümüz uzmanları da katılmışlardır.
- 9.4.1975 Salı günü saat 15.00'de İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında Yönetim Kurulu üyemiz Doç.Dr.Metin Sözen'in yönetimi altında "Mimar Sinan ve Tarihî Çevre Korunması" konusunda bir açık oturum düzenlenmiştir. Oturumda, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan "Tarihî Çevre Korunmasında Belediyenin Yükümlülükleri ve Olanakları", Prof.Doğan Kuban "Türkiye'de Tarihî Çevre

Korunması Sorunu", TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Sekreteri Yücel Gürsel "Kentleşme ve Tarihî Çevre Koruma", Prof. H.Kemalî Söylemezoğlu "Mimar Sinan ve Tarihî Çevrenin Oluşumundaki Yeri", Dr.Afife Batur "Tarihî Çevre Korunmasının İdeolojik Sorunları" konularında konuşmuşlardır.

- TRT İstanbul Radyosunda 7.7.1975 günü yapılan "Tarihsel Çevre Korunması" konulu açık oturuma Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban, 2.Başkan Prof.Nezih Eldem ve Yönetim Kurulu üyesi Doç.Dr.Metin Sözen katılmışlardır.
- TRT Televizyonunda 5.1.1976 günü yapılan "Tarihî Çevre Korunması" konulu açık oturuma da Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban katılmıştır.

Toplantılar:

- İmar ve İskân Bakanlığında 18-19.6.1975 tarihleri arasında "Sit Koruma Plânlaması" adlı, konuyla ilgili Bakanlık, Üniversite, ve diğer kuruluşlardan yetkili kişilerin katıldığı bir toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantıya Enstitü Başkanı ve uzmanlardan bir grup katılmıştır.

Kongreler:

- Avrupa Konseyinin Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasının ikinci büyük kongresi olan, 22-27.9.1975 tarihleri arasında yapılan Bologna Kongresine Enstitü 2.Başkanı Prof.Nezih Eldem ve Asistan Zeynep Nayır katılmışlardır.
- Ayrıca Prof.Nezih Eldem aynı kampanya nedeniyle 12-14.7.1975 tarihleri arasında Roma'da, Fulbright Komisyonunca düzenlenen Uluslararası Sempozyuma davet edilmiş ve bir bildiri ile katılmıştır.
- Enstitü Başkanı Prof.Doğan Kuban 22-28.9.1975 tarihleri arasında Londra'da düzenlenen "Uluslararası Strüktürel Restorasyon" Seminerine bir bildiri ile katılmıştır.

- . Macaristan'da 21-28.9.1975 tarihleri arasında yapılan V.Türk Sanatı Kongresine Enstitü adına üyemiz Dr.Afife Batur "İstanbul'da Art Nouveau" adlı bir bildiri ile katılmıştır.
- . Avrupa Mimarî Miras Yılı kampanyasınının 20-28.10.1975 tarihinde yapılan Amsterdam'daki IV.Kongresine Prof.Doğan Kuban, Prof. Nezh Eldem ve Yönetim Kurulu üyesi Prof.Muzaffer Sudalı katılmıştır.

Konferanslar:

- . Gene aynı kampanyaya katkı olarak çok sayıda konferans düzenlenmiştir:
 - . İtalyan yazarı "Italia Nostra" Derneği Başkanı Giorgio Bassani, "Tarihî, Artistik ve Doğal Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi" adlı bu serinin ilk konferansını Fakültemizde 18.11.1974 tarihinde vermiştir.
 - . 16.12.1974 tarihinde ise Enstitümüz üyelerinden Dr.Nezih Fıratlı tarafından, İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında "Uşak Selçuklu Kazısı ve Yöredeki Halk Sanatlarından İzlenimler" adlı bir konferans verilmiş, çevredeki kilimlerden örnekler sunulmuştur.
 - . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Viyana Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinden Ord.Prof.Dr.Walter Frodl tarafından, 6.3.1975 günü "Anıt Korunmasına Giriş Yöntemleri" konusunda bir konferans verilmiştir.
 - . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Enstitümüz üyelerinden Y.Müh.Mimar Cengiz Bektaş tarafından 11.11.1975 tarihinde "Halk Yapı Sanatından Bir Örnek: BODRUM" adlı bir konferans verilmiştir.
 - . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, York Üniversitesi "Advanced Architectural Studies" Enstitüsü yürütücüsü Dr.D. Linstrum 5.1.1976 - 9.1.1976 tarihleri arasında "İngiltere'de Koruma" konusunda seri konferanslar vermiştir.

Sergiler:

- . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, Enstitümüz üyelerinden fotoğraf sanatçısı Mesut Ilgım'ın 15-30.1.1975 tarihleri arasında, siyah-beyaz fotografik çalışmalarından oluşan ilginç bir sergi düzenlenmiştir.
- . "Avrupa Mimarî Miras Yılı 1975" kampanyasına katkı olarak, İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında 3-28.3.1975 tarihleri arasında Viyana Teknik Üniversitesi Sanat Tarihi ve Anıt Korunması Kürsüsü çalışmalarından oluşan "Tarihsel Çevrenin Korunması" konulu bir sergi açılmış, açık bulunduğu sürece büyük ilgi görmüştür.
- . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, "Halk Yapı Sanatından Bir Örnek: BODRUM" konulu Y.Müh.Mimar Cengiz Bektaş'ın konferansından sonra 11-28.11.1975 tarihleri arasında Selmin Başak'ın fotoğraflarından, Şule Öz'ün rölövelerinden oluşan bir sergi düzenlenmiştir.
- . İTÜ Mimarlık Fakültesi salonlarında, "İngiltere'de Tarihsel Yapılar ve Koruma" konulu, İngiliz Kültür Heyetince düzenlenen bir sergi 22.12.1975-16.1.1976 tarihleri arasında açılmıştır.
- . Ayrıca Enstitümüz Mimar Sinan'ın Edirne Selimiye'yi tamamlamasının 400. yılı dolayısıyla yapıyı tüm ayrıntılarıyla belirtecek bir sergi hazırlamaya karar vermiş bulunmaktadır.Yeni plân, kesit ve fotoğraflarla desteklenecek, yurt içi ve dışında dolaşacak bu serginin oluşması için Turizm Bakanlığı ile işbirliği yapılması yoluna gidilmiş, bu konuda girişimlerde bulunulmuştur.

Araştırmalar:

- . Yük.Müh.Mimar Melih Kamil, Zeynep Nayır, Hasan Şener, Cem Umur, Hülya Yürekli, Ferhan Yürekli'den oluşan MTRE I.Çalışma Grubu "Eyüp Külliyesi ve Çevresinin Korunması, Değerlendirilmesi" konulu çalışmalarını sürdürmektedirler.
- . Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Enstitüsü, yurdun çeşitli yerlerindeki tarihf değerli anıt ve yapıların yıkılma ve benzeri

tehlikelerle karşılaşmaları halinde, derhal yapının bir dosyasını düzenleyerek durumu Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'na bildirmektedir. Geçtiğimiz dönem içinde bu amaçla birçok dosya düzenlenmiştir.

- Her geçen gün tarihî yapıların hızla yokla olduğu İstanbul'dan Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu için gerekli tespit çalışmaları yapılmaktadır. Şimdiye kadar, Şişli-Harbiye arasının tespiti tamamlanarak Kurula gönderilmiştir. Ayrıca Nişantaşı dolaylarıyla, Beyoğlu ve çevresinin tespiti çalışmaları sürdürülmektedir.

Safranbolu'nun tarihî dokusunun yoğun olduğu yerlerin işlendiği paftalar da koruma sınırlarının belirlenmesinden sonra Anıtlar Yüksek Kurulu'na gönderilecektir.

- Ayrıca üyelerimizin yaptığı ya da yapmakta olduğu araştırma ve kazılar da sürekli olarak Bültenlerimizde üyelere duyurulmaktadır.

Film:

- "Safranbolu" yu konu edinen bir belgesel film (renkli, 35 mm lik) Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Sinema-TV Enstitüsünce gerçekleştirilmektedir.
- "Türkiye'de Mimarî Miras" konusunda TRT Televizyonu tarafından hazırlanan filmin danışmanlığını Enstitü üyelerimizden bir grup yapmıştır.

3. Arşiv:

Enstitümüzde kapsamlı bir rölöve + fotoğraf + slide arşivi Mimarlık Tarihi ve Restorasyon Kürsüsü'nün eski varlığı ile birleştirilerek düzenlenmektedir. Ayrıca konuyla ilgili kitaplık düzenleme çalışmaları da yürütülmektedir.

4. Döner Sermaye Çalışmaları:

Önümüzdeki günlerde, Döner Sermaye'den yararlanarak çeşitli projeler alınıp Enstitümüzce uygulama çalışmalarına başlanacaktır.

Bu amaçla, ilk aşamada Gaziantep Belediyesi tarafından yapılan teklif incelenmiş, Gaziantep İmar Planına veri olacak tarihî çevre raporu hazırlanması konusunda Belediye ile anlaşmaya varılarak ön çalışmalara girişilmiştir.

Bu çalışmalar dışında; Yönetim Kurum toplantılarında görüşülerek kararı alınan, ancak bu süre içinde gerçekleştirilme olanağını bulamayan çalışmalar ise şunlardır:

- . Korumayla ilgili kuruluşlardaki idarecilere seminer açılması .
Bu amaçla Siyasal Bilgiler Fakültesi, Gazetecilik Enstitüsü, Harp Okullarında ve Harp Akademilerinde tarihî anıtlar konusunda ders verilmesi,
- . Üyelerin çalışma alanlarına uygun düzenlenerek kısa zamanda "Çalışma Grupları" oluşturulması,
- . Hızla yok olmakta olan İstanbul'un tarihî dokularını saptayacak tescil gruplarının oluşturulması,
- . Envanter çalışmalarının yoğunlaştırılması,
- . Enstitünün paralel tüm kuruluşlara kesin üyeliği konusunda statülerinin öğrenilerek ilgili yerlere başvurulması,
- . İlişki kurulacak dış kurumların kesinlikle belirlenmesi.
- . Gerekli yerlere dağıtılmak üzere Enstitüyü tanıtmak amacıyla bir İstanbul posteri yapılması,
- . "Safranbolu Haftası" sırasında yaratılan Safranbolu ilgisinin kesilmemesi için bu konuda bir faaliyet olarak 70-80 adet fotoğraf, bir harita ve çok az yazıdan oluşan bir "SAFRANBOLU ALBÜMÜ" yapılması ve böylece Safranbolu işinin şimdilik noktalanması.

- Köy kahvelerine kadar uzanabilecek koruma ile ilgili afişlerin düzenlenmesi,
- Koruma bilincini ve tarihî eserin değerliliğini kamuoyuna yaymak amacıyla korumayla ilgili "puT"  ıkartılması için Bakanlığa girişimlerde bulunulması,
- Fakülteye bağlı diğer Enstitü ve Kurumlarla sıklı işbirliği ve ortak çalışma yapılması.